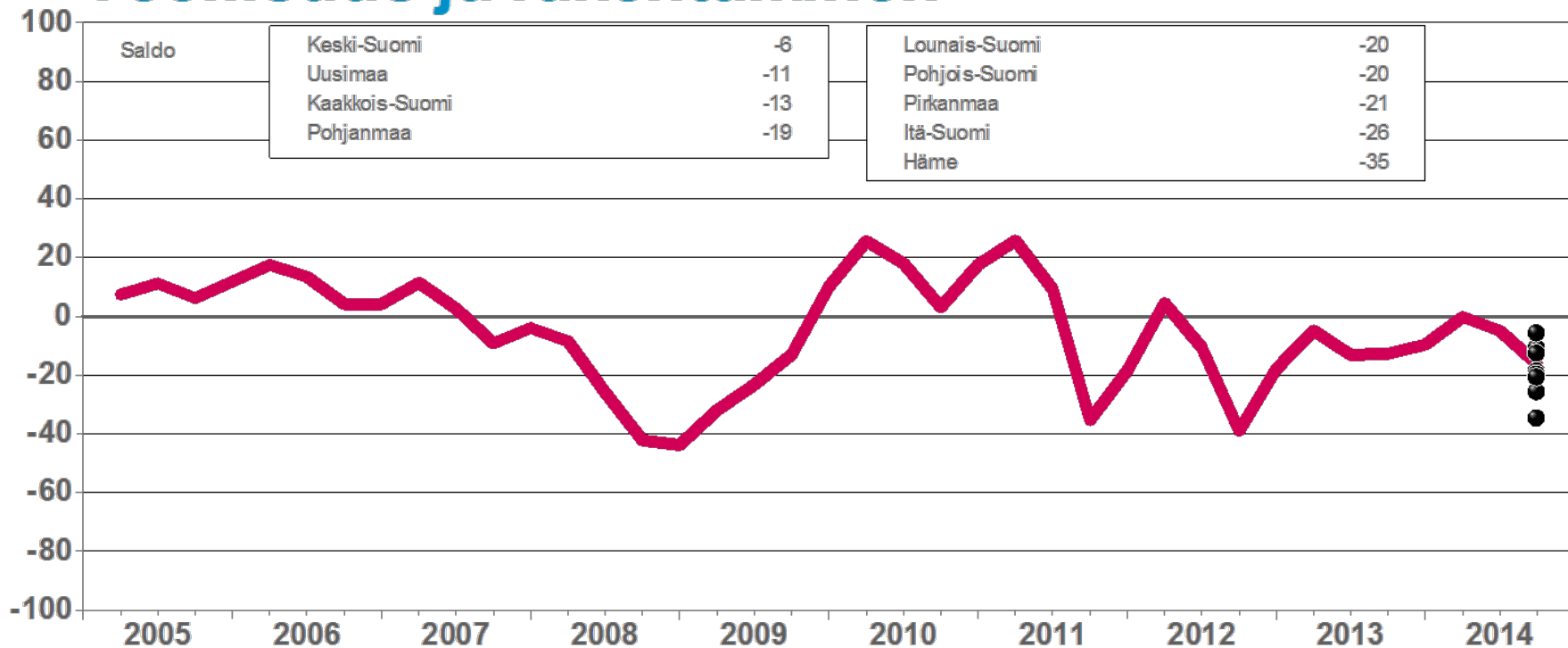

Yleiset suhdannenäkymät alueittain

Teollisuus ja rakentaminen

Marraskuu 2014

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

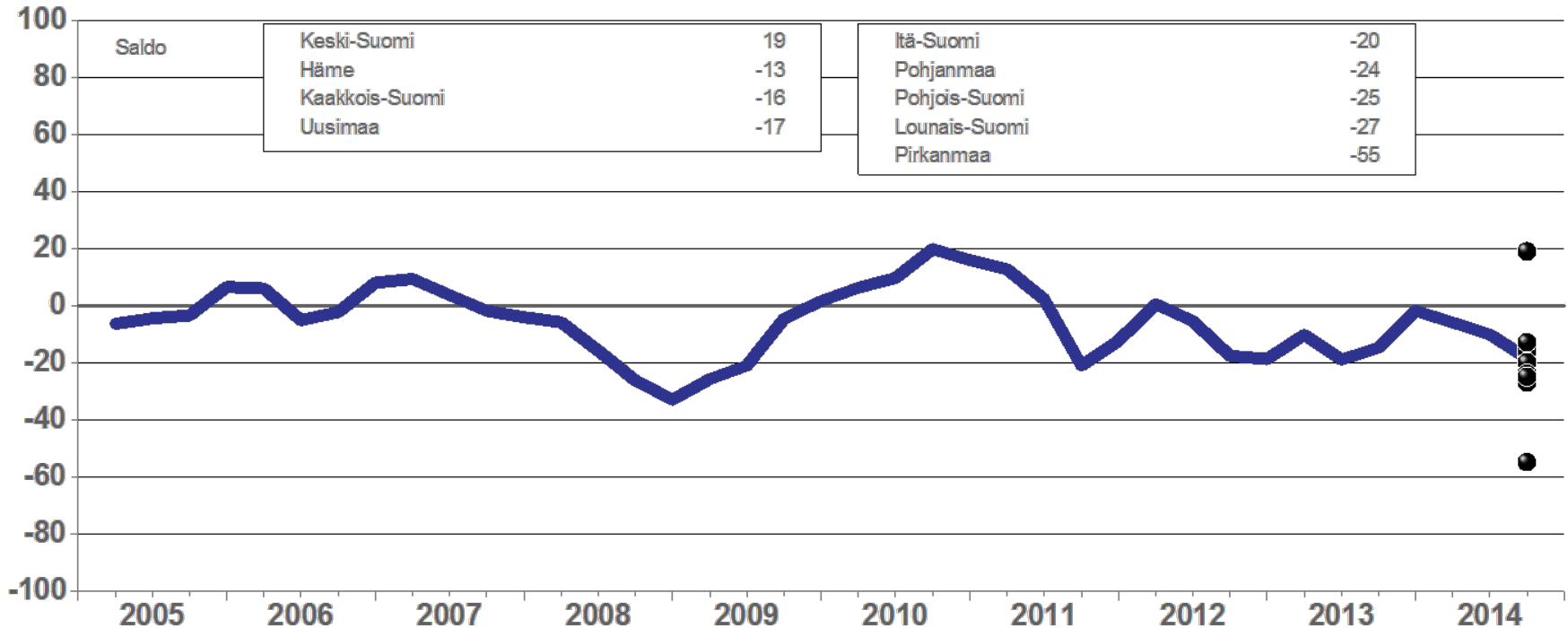
sb11_05/3.11.2014/jka

Elinkeinoelämän keskusliitto

Yleiset suhdannenäkymät alueittain

Palvelut

Marraskuu 2014

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

sb38_05/30.10.2014/jka

Suhdannebarometri

Häme

Marraskuu 2014

Teollisuus ja rakentaminen

- Suhdannekuva on synkentynt alkusyksyn aikana

Hämeen teollisuuden ja rakentamisen suhdannetilanne laski lokakuussa 2014 selvästi normaalia heikommaksi (saldoluku -67).

Loppuvuotta koskevat suhdannenäkymät hiipuivat alkusyksyn aikana. Suhdannenäkymien saldoluku oli lokakuussa -35, kun saldoluku oli heinäkuussa tehdyssä kyselyssä 4.

Lokakuussa 46 % vastaajista ennakoivat heikkenemistä ja 11 % alasta odotti paranemista. Hämeen yritysten suhdanneodotukset ovat koko maan

- Kysyntä on henkentynt ja tuotanto on laskussa

keskiarvoa matalammassa lukemissa.

Tuotantomäärät pienenevät kesän lopulla ja syksyn alussa. Tuotanto vähentyy edelleen myös kuluvan vuoden lopussa ja ensi vuoden alussa. Tuotantokapasiteetin käyttöasteet alenivat syksyllä. Lokakuussa vain 36 % alasta totesi kapasiteetin olevan kokonaan hyödynnettyä.

Tilaukset ovat laskeneet alle tavanomaisten lukemien, saldoluku -57. Valmiiden tuotteiden varastot ovat keskimäärin normaalit, saldolu-

- Suhdannenäkymät ovat hiipuneet miinukselle, saldoluku -35

ku 0. Henkilökunnan määrä on ollut laskusuunnassa syksyn aikana ja työvoimaa supistetaan edelleen lähikuukausinakin.

Tuotantokapeikkoja oli lokakuussa 79 prosentilla Hämeen teollisuuden ja rakentamisen vastaajista. Kysyntä oli heikkoa 73 %:lla yrityksistä ja rahoitusvaikeuksia oli 16 prosentilla.

Kannattavuus jäi vuoden takaisesta heikommaksi kohonneiden tuotantokustannusten vuoksi. Investoinnit ovat laskusuunnassa.

Palvelut

- Suhdanteiden arvioidaan hiipuvan loppuvuoden aikana hivenen, saldoluku -13

Yksityisten palvelualojen yritysten suhdannetilanne huonontui hieman syksyn myötä. Tämänhetkistä tilannetta kuvaava saldoluku oli lokakuussa -12. Heinäkuussa tehdystä tiedustelusta vastaava saldoluku oli -6.

Suhdannenäkymät ovat olleet viime kuukausina loivassa alamässä. Lähikuukausien suhdanneodotusten saldoluku oli lokakuussa -13, kun saldoluku oli heinäkuussa -5. Lokakuussa 14 % vastaajista ennakoivat suh-

- Myynnin määrä on pysynyt keskimäärin ennallaan syksyn aikana

danteiden hiipuvan loppuvuoden aikana ja vain yksi prosentti odotti paranemista. Hämeen yritysten suhdanteet ovat hieman koko maan keskiarvoa suotuisimmat.

Myyntikehitys on ollut kesän jälkeensä tasaista. Toteutunut myynti on ollut viime kuukausina likimain ennallaan ja myynnin arvioidaan pysyvän keskimäärin nykylukemissa myös loppuvuoden ajan.

Henkilökunta väheni jonkin verran kesän lopussa ja syksyn alussa. Työ-

- Henkilökunnan määrä on hienoisessa laskussa

voima supistuu edelleen loppuvuoden aikanakin.

Tuotantokapeikkoja oli lokakuussa 13 %:lla Hämeen vastaajista. Kysyntä oli heikkoa 12 prosentilla yrityksistä ja rahoitusvaikeuksia oli kahdella prosentilla alasta.

Kannattavuus on pysynyt keskimäärin edellisen vuoden vastaavan ajankohdan tasolla.

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 48

Henkilökunta 9236, Liikevaihto 2194 milj. euroa

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	13	44	43	-30
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	31	20	49	-18
Tuotannon määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	17	38	45	-28
Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna	64	32	4	60
Tilauskanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna	10	23	67	-57
Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna	19	62	19	0
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	14	49	37	-23
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	14	52	34	-20
Tuotannon kasvun esteet	79			79
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	3			3
puute kapasiteetista	4			4
riittämätön kysyntä	73			73
muu tuotantokapeikko	0			0
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	8	17	75	-67
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	11	43	46	-35

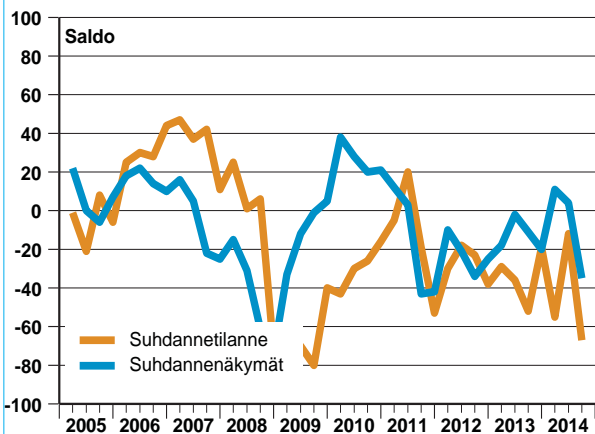
Palvelut

Yrityksiä 31

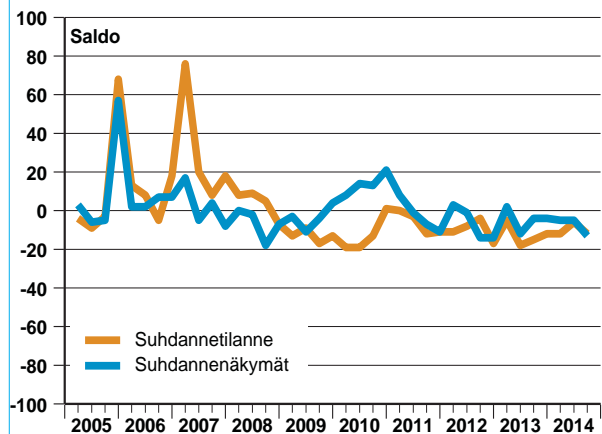
Henkilökunta 3996

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	10	79	11	-1
Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	12	81	7	5
Myynnin määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	12	78	10	2
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	2	70	28	-26
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	5	65	30	-25
Tuotannon kasvun esteet	13			13
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	0			0
puute kapasiteetista	0			0
riittämätön kysyntä	12			12
muu tuotantokapeikko	1			1
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	2	84	14	-12
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	1	85	14	-13

Teollisuus ml. rakentaminen

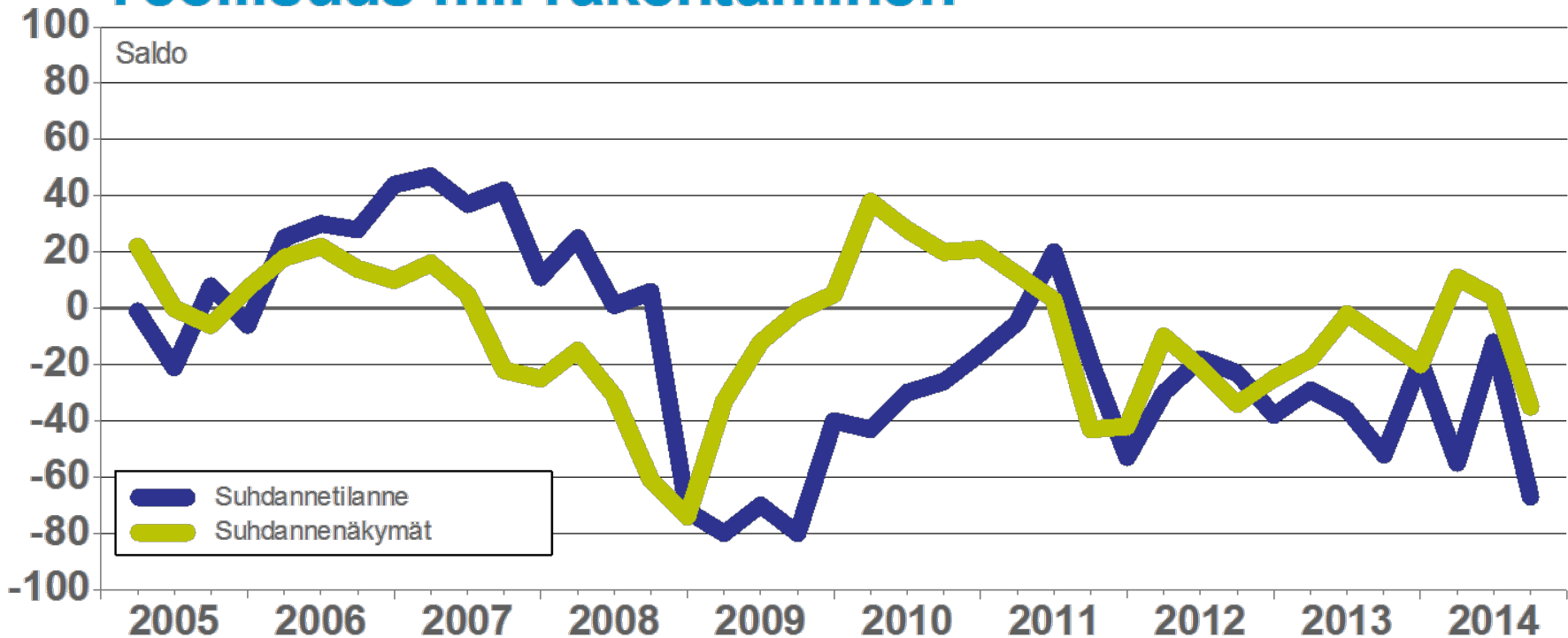

Palvelut

Häme

Teollisuus ml. rakentaminen

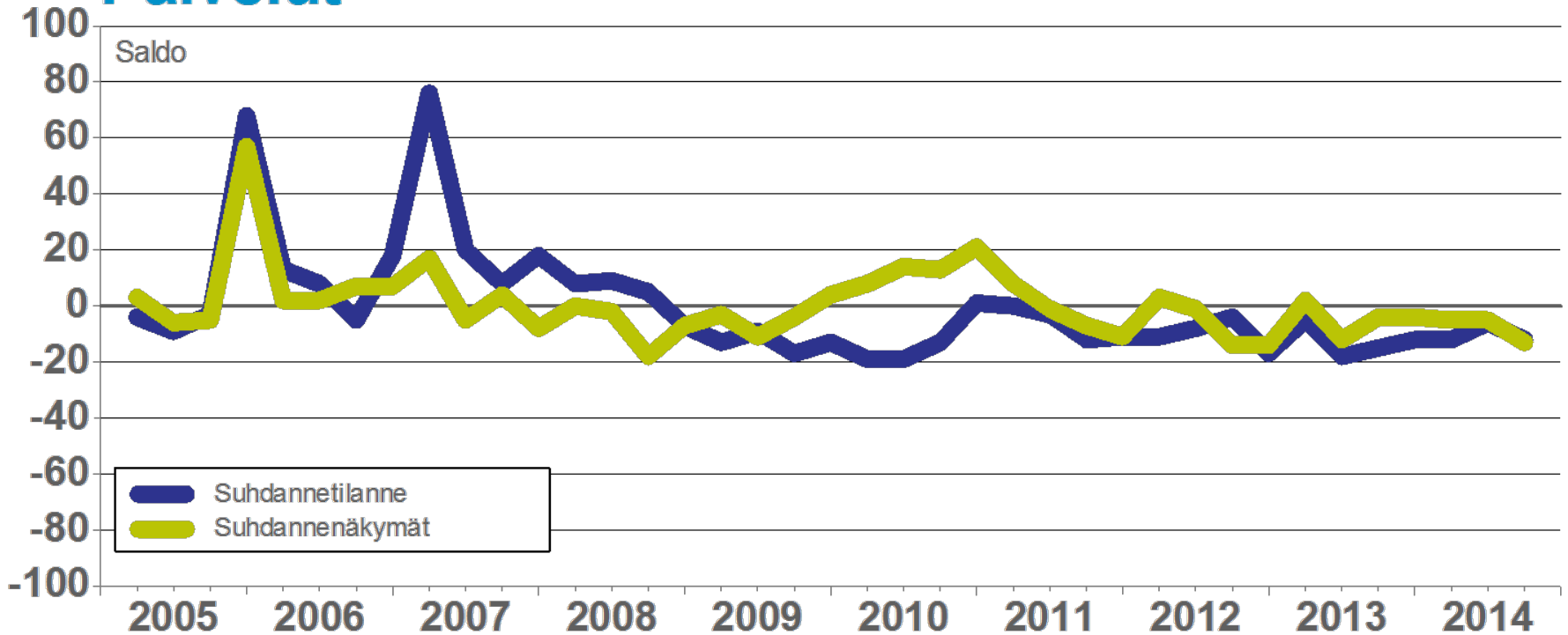
Marraskuu 2014

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/31.10.2014/jka

Häme

Palvelut

Marraskuu 2014

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/31.10.2014/jka

Suhdannebarometri

Itä-Suomi

Marraskuu 2014

Teollisuus ja rakentaminen

- Suhdanne tilanne on selvästi tavanomaista heikompi

Itä-Suomen teollisuuden ja rakentamisen suhdanteet heikentyivät alkusyksyn 2014 aikana. Tämänhetkistä tilannetta kuvaava saldoluku oli lokakuussa -48.

Lähikuukausia koskevat suhdannenäkymät laskivat lokakuussa yhä selvemmin miinukselle. Viimeisin saldoluku oli -26, kun saldoluku oli heinäkuussa -14. Lokakuussa 39 % vastaajista ennakoivat heikkenemistä ja 13 % odotti paranemista.

Itä-Suomen teollisuuden ja raken-

- Tuotantokapasiteettia on yleisesti vajaakäytössä - tuotanto supistuu hieman lähikuukausina

tamisen suhdannearviot ovat koko maan keskiarvoa alakuloisemmat.

Tuotanto lisääntyi kausivaihtelun huomioon ottaen hieman kolmannella vuosineljänneksellä. Tuotannon ennakoitaan supistuvan lievästi loppuvuoden aikana. Tuotantokapasiteetti on heikosti käytössä, sillä puolet vastaajista arvioi kapasiteettia olevan jouten.

Tilaukset vähenivät kesän lopulla ja syksyn alussa. Tilauskannan saldoluku oli lokakuussa -32. Valmistuo-

- Suhdannenäkymät synkistyivät syksyn aikana, saldoluku -26

tevarastot ovat vähän tavanomaista suuremmat, saldoluku 8.

Henkilökunta väheni kolmannella vuosineljänneksellä hieman. Työvoima supistuu lievästi myös lähikuukausina. Työvoimasta oli lokakuussa pulaa 14 %:lla vastaajista. Heikko kysyntä oli samaan aikaan ongelmana 58 %:lla alasta.

Kannattavuus on hieman vuoden takaista parempi vaikka kustannukset ovat jatkaneet nousuaan syksyn aikana.

Palvelut

- Suhdanne tilanne pysyi alakuloisena syksyn aikana

Itä-Suomen palveluvastaajien suhdannearviot pysyivät likimain ennallaan alkusyksyn aikana. Suhdanne tilanne on yleisesti normaalia heikompi, eikä pikaista tilanteen paranemista juurikaan odoteta.

Tämänhetkistä tilannetta kuvaava saldoluku oli lokakuussa -31, kun vastaava saldoluku oli heinäkuussa tehdyssä tiedustelussa -33.

Suhdannenäkymien saldoluku oli lokakuussa -20, kun saldoluku oli heinäkuussa -18. Lokakuuisessa tiedustelussa 26 % ennakoivat suhdantei-

- Myynti on lisääntynyt viime kuukausina - lähikuukausina myynnin ennakoitaan vähenevän

den heikkenevän lähikuukausina ja 6 % arvioi suhdanteiden paranevan.

Itä-Suomen yksityisten palvelu-alojen suhdanneodotukset ovat lähellä koko maan keskiarvoa.

Myynti on lisääntynyt jonkin verran syksyn edetessä, mutta myynti on kuitenkin vuoden takaista vähäisempää. Myynti supistuu lievästi loppuvuoden ajan.

Henkilökunnan määrä pieneni heinä-syyskuussa, ja työvoimaa vähennettiin edelleen hieman loppuvuoden aikanakin.

- Loppuvuotta koskevat suhdanneodotukset ovat vaisuja, saldoluku -20

Tuotantokapeikkoja oli lokakuussa 60 %:lla Itä-Suomen vastaajista. Heikko kysyntä oli yleisin kapeikko 54 %:n osuudella. Työvoimasta oli pulaa 19 %:lla ja rahoitusvaikeuksia oli 14 %:lla.

Myyntihintojen arvioidaan laskeeneen viime kuukausina, mutta kustannukset ovat nousseet. Kannattavuuden todetaan kuitenkin pysyneen keskimäärin vuoden takaisella tasolla.

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 68

Henkilökunta 11342, Liikevaihto 3403 milj. euroa

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	18	68	14	4
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	33	42	25	8
Tuotannon määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	22	38	40	-18
Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna	50	39	11	39
Tilauskanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna	8	52	40	-32
Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna	16	76	8	8
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	9	68	23	-14
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	16	47	37	-21
Tuotannon kasvun esteet	64			64
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	14			14
puute kapasiteetista	1			1
riittämätön kysyntä	58			58
muu tuotantokapeikko	0			0
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	10	32	58	-48
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	13	48	39	-26

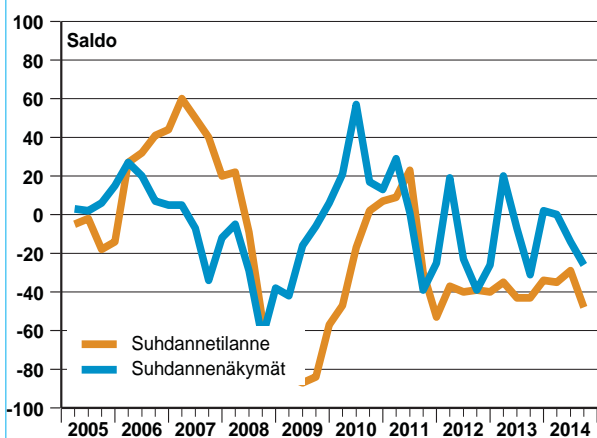
Palvelut

Yrityksiä 62

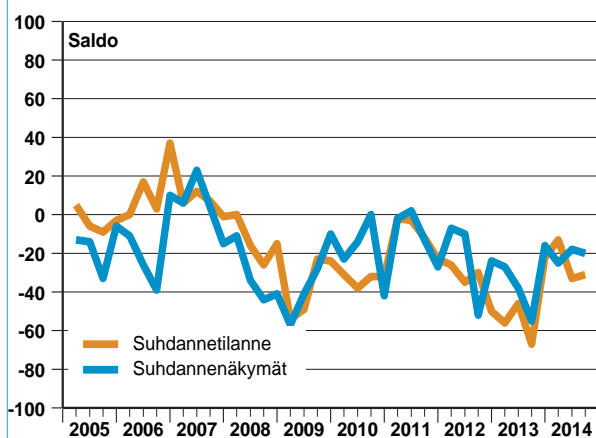
Henkilökunta 5949

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	37	41	22	15
Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	20	43	37	-17
Myynnin määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	18	53	29	-11
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	5	66	29	-24
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	3	81	16	-13
Tuotannon kasvun esteet	60			60
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	19			19
puute kapasiteetista	0			0
riittämätön kysyntä	54			54
muu tuotantokapeikko	4			4
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	9	51	40	-31
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	6	68	26	-20

Teollisuus ml. rakentaminen

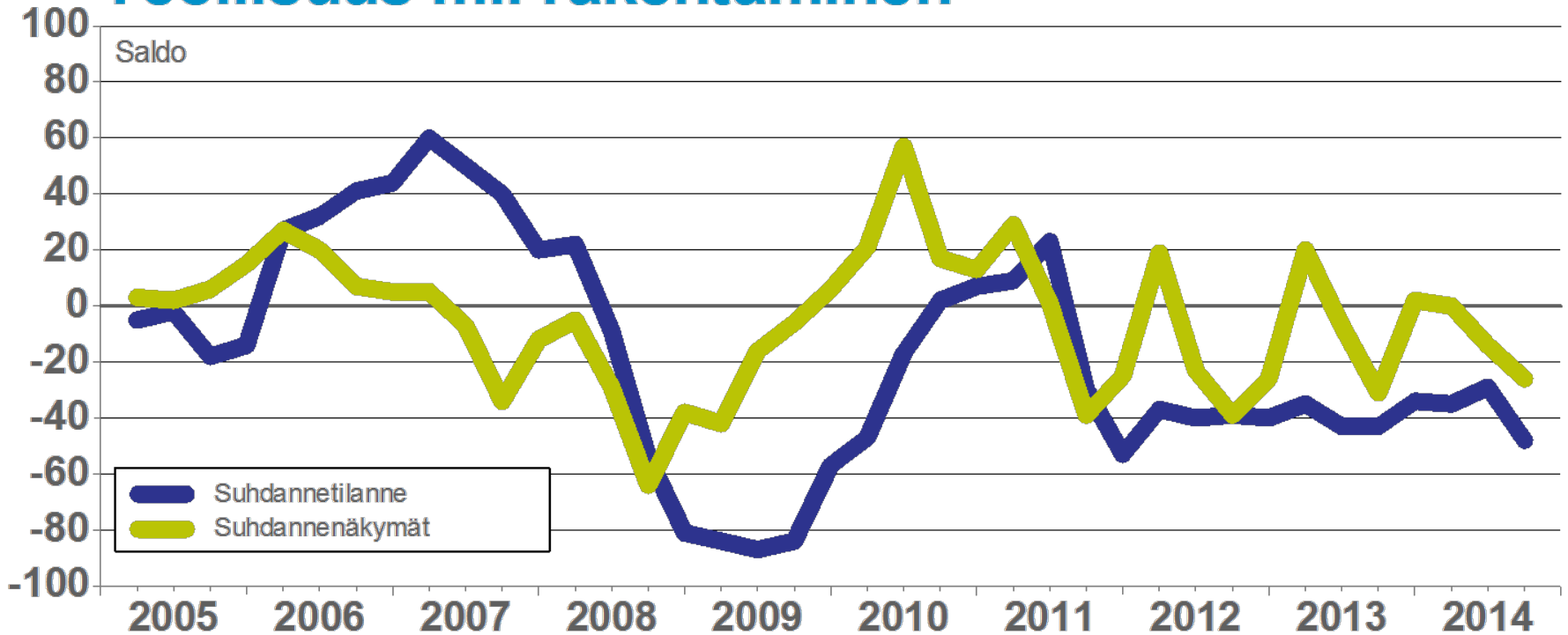

Palvelut

Itä-Suomi

Teollisuus ml. rakentaminen

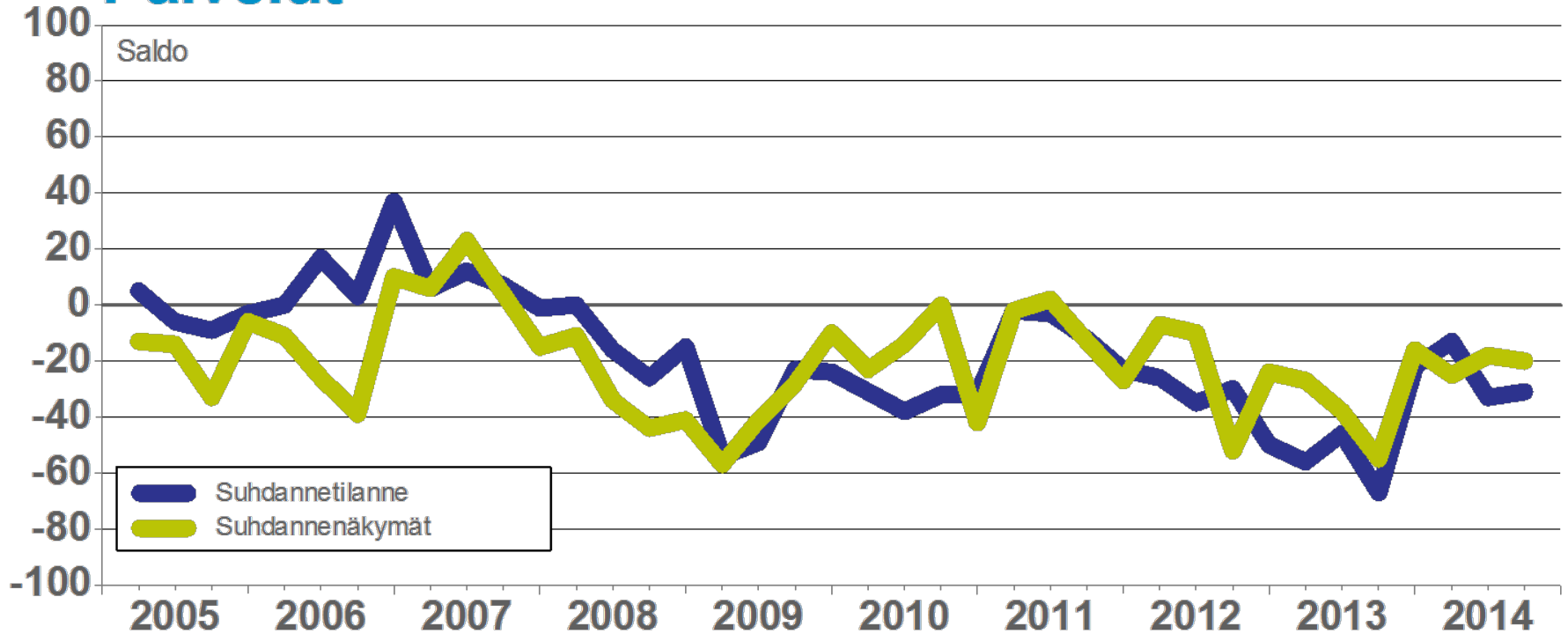
Marraskuu 2014

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/31.10.2014/jka

Itä-Suomi

Palvelut

Marraskuu 2014

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/31.10.2014/jka

Suhdannebarometri

Kaakkois-Suomi

Marraskuu 2014

Teollisuus ja rakentaminen

● Tuotanto kasvoi syksyn aikana aavistuksen verran - tilauksia hieman normaalia niukemmin

Kaakkois-Suomen teollisuuden ja rakentamisen suhdannetilanne pysyi heikoissa lukemissa alkusyksyn 2014 aikana. Loppuvuotta koskevat suhdanneodotukset heikkenivät sen sijaan hieman.

Suhdannenäkymien saldoluku oli lokakuussa -13, kun saldoluku oli heinäkuussa tehdyssä tiedustelussa -7. Lokakuussa suhdanteiden arvioi hiipuvan lähikuukausina 18 % vastaajista ja 5 % odotti paranemista. Kaakkois-Suomen suhdannearviot

● Suhdanneodotukset ovat loivassa laskussa, saldoluku -13

kuvaavat hyvin koko maan tilannetta. Tuotantomäärät kasvoivat aavistuksen verran kolmannella vuosineljänneksellä ja tuotanto lisääntynee lievästi myös loppuvuoden aikana. Tuotantokapasiteetti oli lokakuussa kokonaan käytössä vain 60 %:lla alasta.

Tilauksien tilanne on viime kuukausien kohentumisesta huolimatta normaalia heikompi, saldoluku -11. Valmistusvarastot ovat vähän tavanomaisista suppeammat, saldoluku -6.

● Heikko kysyntä on yleisin kapeikkotekijä - myös työvoimasta pulaa

Henkilökuntaa vähennettiin lievästi kesän lopulla ja syksyn alussa. Työvoiman määrä pienenee kausivaihtelun johdosta hivenen loppuvuoden aikana.

Tuotantokapeikkoja oli lokakuussa 66 %:lla vastaajista. Kysyntä oli vaihtelevaa 43 %:lla alasta ja 22 %:lla pulaa työvoimasta.

Kannattavuus oli heikon hintakehityksen myötä lievästi vuoden takaisesta heikompi. Kannattavuus vaihtelee kuitenkin suuresti yrityksittäin.

Palvelut

● Suhdanteet ovat hienoisesti miinuksella

Kaakkois-Suomen palveluyritysten suhdannetilanne parani syksyn aikana, mutta tilanne oli lokakuussa 2014 yhä hieman normaalia heikompi. Tämänhetkistä tilannetta kuvaava viimeisin saldoluku oli -12.

Suhdannenäkymät ovat laskussa, mutta heikkeneminen jäänee kuitenkin melko lieväksi lähikuukausien aikana. Suhdannenäkymien saldoluku oli lokakuussa -16, kun saldoluku oli heinäkuussa -1. Lokakuussa vastaajista 22 % odotti heikkenemistä ja 6 % ennakoivat paranemista.

● Myynti väheni lievästi syksyn aikana - myynti pysynee loppuvuoden aikana ennallaan

Kaakkois-Suomen yksityisten palvelujen vastaajien suhdanneodotukset ovat lähellä koko maan keskiarvoa.

Myyntimäärät alenivat vähän alkusyksyn aikana. Lähikuukausina myynti pysynee likimain ennallaan. Henkilökunnan määrä oli hienoisessa laskussa kolmannella vuosineljänneksellä ja työvoima pienentynee myös loppuvuoden aikana.

Tuotantokapeikkoja oli lokakuussa 60 %:lla Kaakkois-Suomen palveluvastaajista. Kysyntä oli riittämättömää 36 %:lla vastaajista ja ammatti-

● Kannattavuus on samalla tasolla kuin vuosi sitten - kannattavuus heikentynee lähikuukausina

työvoimasta oli puutetta viidesosalla alasta. Muut kapeikot olivat vähäisiä.

Tuotantokustannukset kohosivat hieman syksyn aikana, mutta kannattavuus pysyi kuitenkin keskimäärin vuoden takaisella tasollaan. Kannattavuuden ennakoidaan hiipuvan hieman loppuvuoden kuluessa.

Kaakkois-Suomi

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 52

Henkilökunta 6825, Liikevaihto 3445 milj. euroa

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	37	33	30	7
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	22	45	33	-11
Tuotannon määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	25	55	20	5
Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna	40	55	5	35
Tilaukanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna	18	53	29	-11
Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna	16	62	22	-6
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	8	70	22	-14
Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	4	72	24	-20
Tuotannon kasvun esteet	66			66
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	22			22
puute kapasiteetista	14			14
riittämätön kysyntä	43			43
muu tuotantokapeikko	0			0
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	5	54	41	-36
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	5	77	18	-13

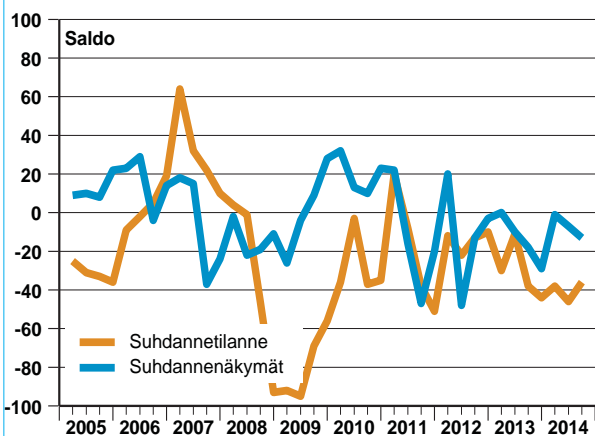
Palvelut

Yrityksiä 75

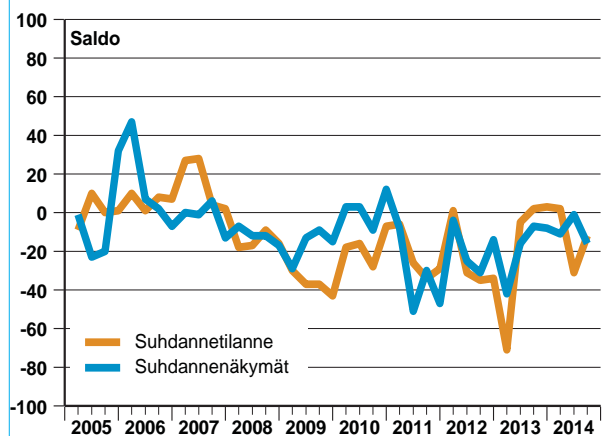
Henkilökunta 5531

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	16	57	27	-11
Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	37	36	27	10
Myynnin määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	15	66	19	-4
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	13	63	24	-11
Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	9	70	21	-12
Tuotannon kasvun esteet	60			60
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	20			20
puute kapasiteetista	1			1
riittämätön kysyntä	36			36
muu tuotantokapeikko	5			5
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	10	68	22	-12
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	6	72	22	-16

Teollisuus ml. rakentaminen

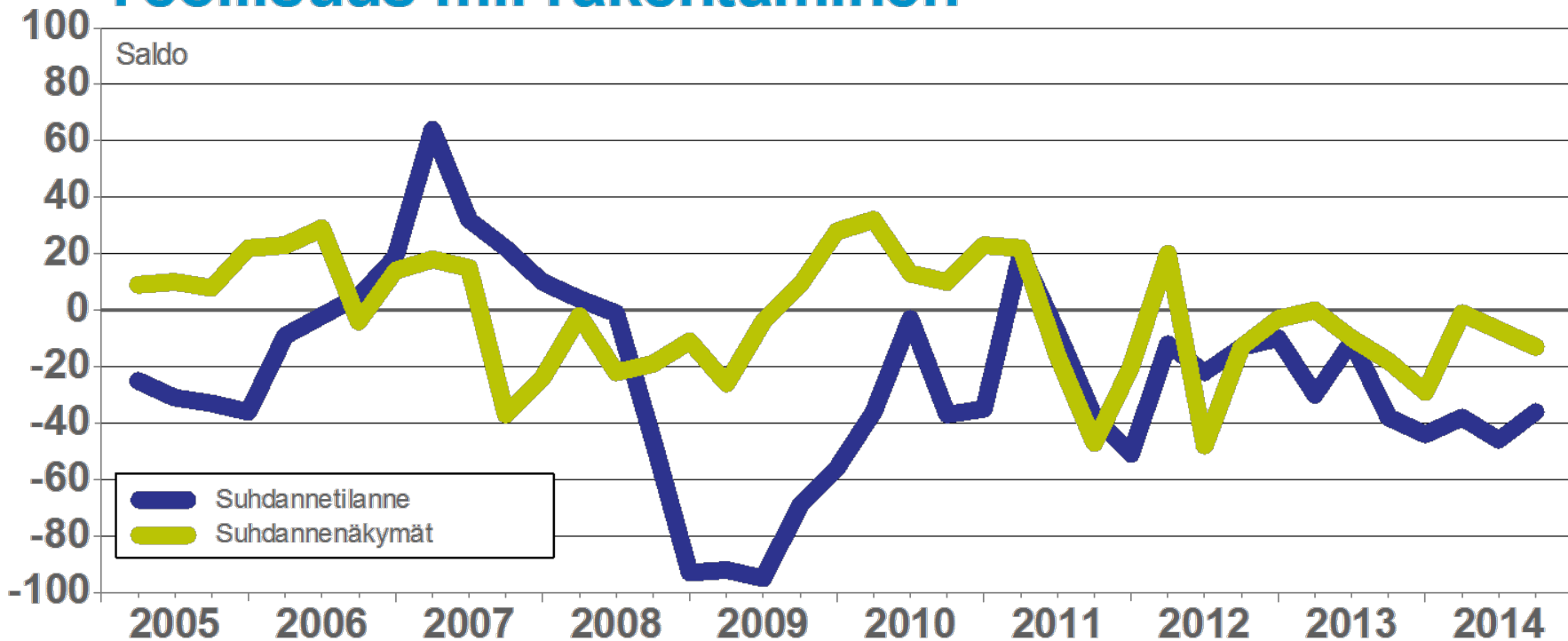

Palvelut

Kaakkois-Suomi

Teollisuus ml. rakentaminen

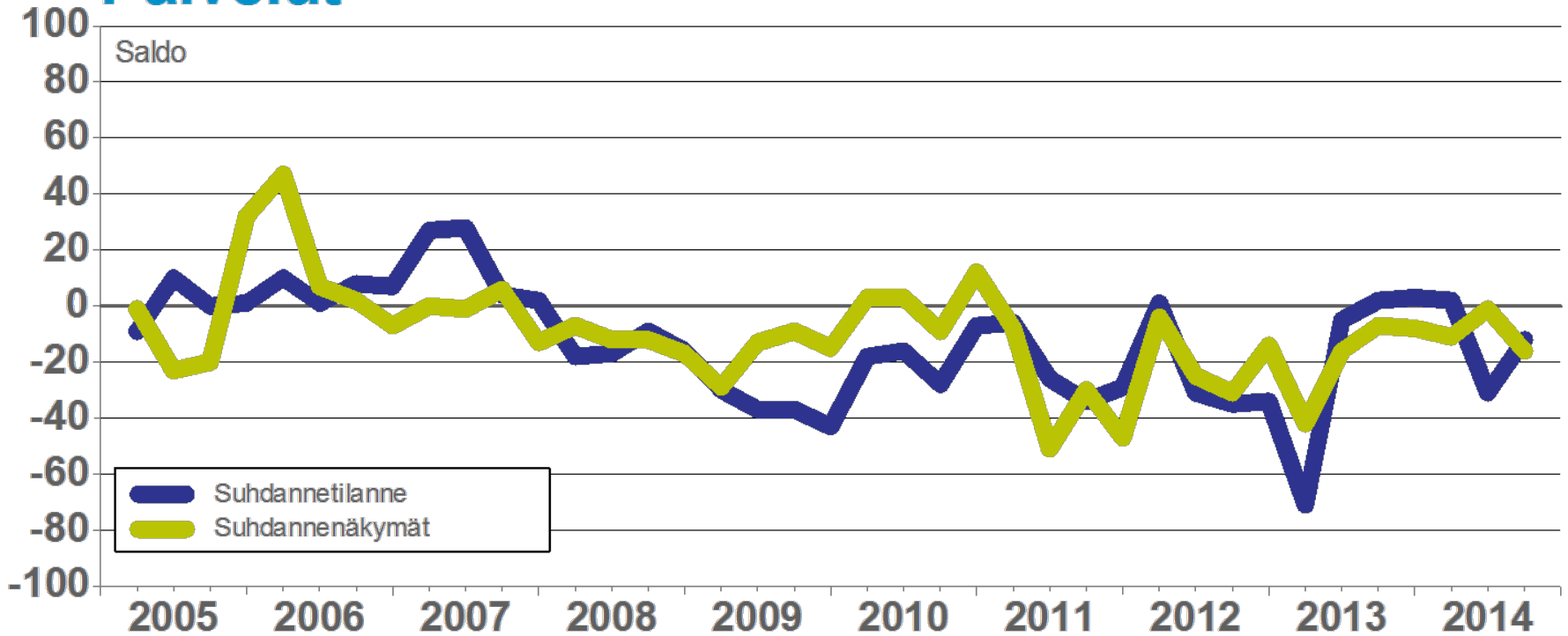
Marraskuu 2014

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/31.10.2014/jka

Kaakkois-Suomi

Palvelut

Marraskuu 2014

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/31.10.2014/jka

Suhdannebarometri

Keski-Suomi

Marraskuu 2014

Teollisuus ja rakentaminen

- Tuotantokapasiteetti on kohtalaisesti hyödynnettyä

Keski-Suomen teollisuuden ja rakentamisen suhdannearviot heikkenivät hieman alkusyksyn 2014 aikana. Tämänhetkistä suhdannetilannetta kuvaava saldoluku oli lokakuussa -29.

Lähikuukausien suhdanneodotukset ovat kääntyneet hienoisesti miinukselle. Suhdannenäkymien saldoluku oli lokakuussa -6, kun saldoluku oli heinäkuussa 7. Lokakuussa 19 % vastaajista ennakoivat suhdanteiden pikaista heikkenemistä ja 13 % odotti suhdanteiden paranemista. Keski-

- Tilaustilanne on normaalia heikompi - tuotannon odotetaan kasvavan hieman loppuvuonna

Suomen suhdanneodotukset ovat koko maan keskiarvoa suotuisimmat.

Tuotantomäärät olivat alkusyksyllä laskusuunnassa. Loppuvuoden aikana tuotannon ennakoidaan sen sijaan lisääntyvän hieman. Tuotantokapasiteetti oli lokakuussa kokonaan käytössä 65 %:lla Keski-Suomen vastaajista.

Tilaukirjat ovat laskeneet tavanomaista ohuemmiksi, saldoluku -32. Valmiiden tuotteiden varastot ovat lähes normaalilukemissa.

- Suhdannenäkymät ovat hienoisesti miinuksella, saldoluku -6

Henkilökunnan määrä oli heinäsyyskuussa laskusuunnassa. Työvoima pienenee myös loppuvuoden aikana.

Tuotantokapeikkoja oli lokakuussa 42 %:lla vastaajista. Heikko kysyntä oli yleisin tuotannonrajoite 26 prosentin osuudella. Ammattitaitoisesta työvoimasta oli samaan aikaan pulaa seitsemällä prosentilla alasta.

Kannattavuus on laskenut vuoden takaisesta tilanteesta heikon hintakehityksen vuoksi.

Palvelut

- Suhdannetilannearviot heikkenivät alkusyksyn aikana

Keski-Suomen palvelualojen yritysten suhdannetilanne heikkeni kesän lopulla ja syksyn alussa. Tämänhetkistä tilannetta kuvaava saldoluku oli lokakuussa -46 (heinäkuussa -7).

Suhdannenäkymät ovat luottavaiset, sillä suhdannetilanteen ennakoidaan paranevan lähikuukausien kuluessa. Suhdannenäkymien saldoluku oli lokakuussa 19, kun saldoluku oli heinäkuuisessa tiedustelussa 7. Lokakuussa 46 % vastaajista ennakoivat paranemista ja 27 % yrityksistä arvioi suhdanteiden heikkenevän lähikuu-

- Suhdannenäkymät ovat nousussa, saldoluku 19

kausina.

Keski-Suomen palvelujen suhdanneodotukset ovat koko maan keskiarvoa paremmat.

Myynti lisääntyi heinä-syyskuun aikana. Myyntiodotukset ovat luottavaiset ja myynnin odotetaan kasvavan kuluvan vuoden lopussa.

Henkilökunnan määrä pysyi kolmannella vuosineljänneksellä keskimäärin ennallaan. Työvoiman määrään ei odoteta suuria muutoksia lähikuukausien ajanakaan.

Tuotantokapeikkoja ilmoitti loka-

- Myynnin ennakoitaan lisääntyvän vuoden lopussa

kuussa 45 % Keski-Suomen palveluvastaajista. Kysynnän heikkous oli yleisin ongelma 35 prosentin osuudella. Rahoitusvaikeuksia oli kahdeksalla prosentilla ja 5 % totesi työvoimasta olevan pulaa.

Kustannukset ovat jatkaneet nousuaan viime kuukausina. Kannattavuus oli silti kesän lopulla ja alkusyksyn aikana lievästi vuoden takaisesta parempi.

Keski-Suomi

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 47

Henkilökunta 8759, Liikevaihto 2508 milj. euroa

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	10	60	30	-20
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	17	23	60	-43
Tuotannon määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	41	37	22	19
Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna	35	58	7	28
Tilauskanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna	5	58	37	-32
Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna	19	66	15	4
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	11	67	22	-11
Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	8	57	35	-27
Tuotannon kasvun esteet	42			42
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	7			7
puute kapasiteetista	4			4
riittämätön kysyntä	26			26
muu tuotantokapeikko	4			4
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	8	55	37	-29
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	13	68	19	-6

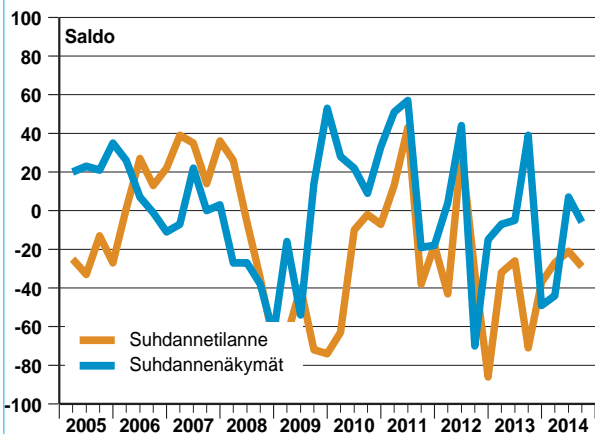
Palvelut

Yrityksiä 49

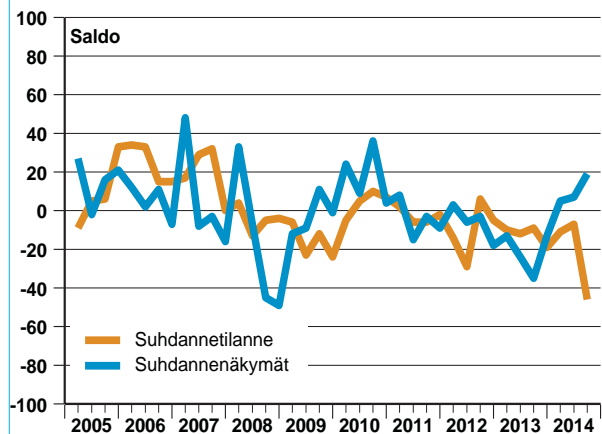
Henkilökunta 3585

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	52	25	23	29
Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	26	45	29	-3
Myynnin määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	45	40	15	30
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	14	69	17	-3
Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	9	74	17	-8
Tuotannon kasvun esteet	45			45
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	5			5
puute kapasiteetista	0			0
riittämätön kysyntä	35			35
muu tuotantokapeikko	2			2
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	7	40	53	-46
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	46	27	27	19

Teollisuus ml. rakentaminen

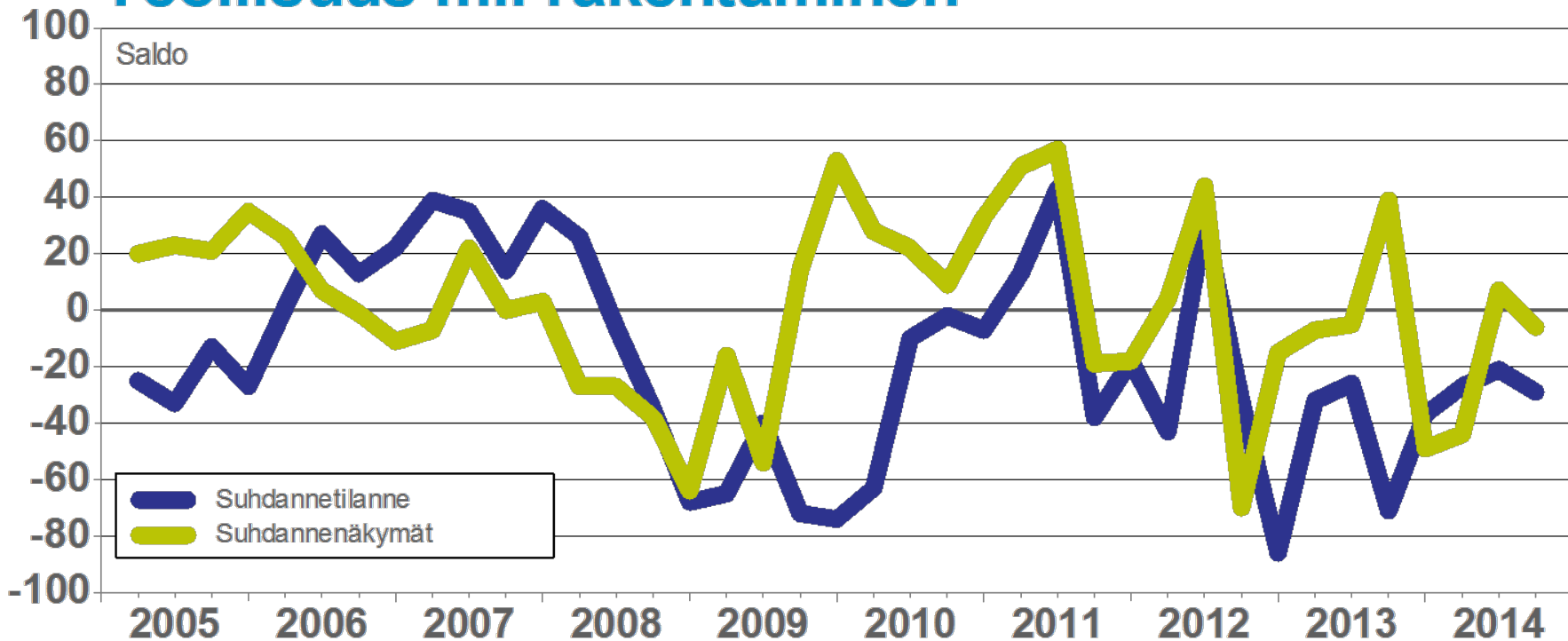

Palvelut

Keski-Suomi

Teollisuus ml. rakentaminen

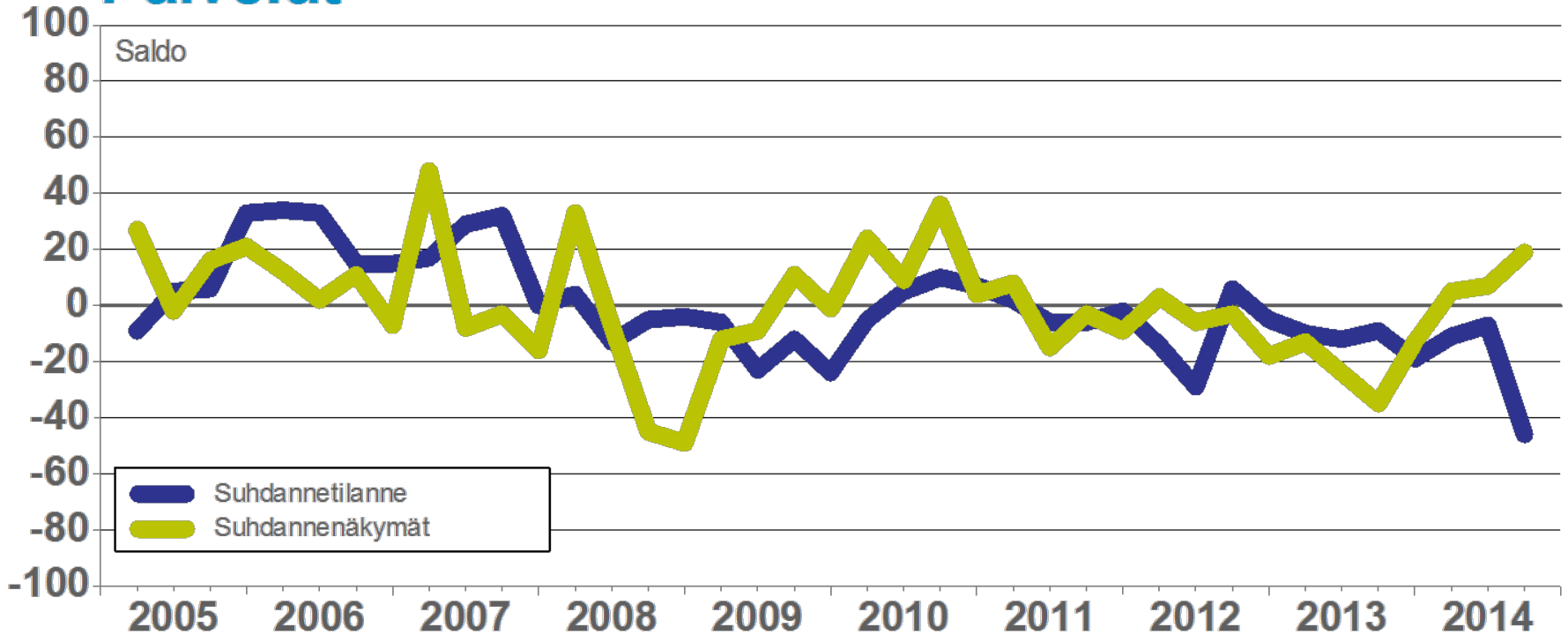
Marraskuu 2014

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/31.10.2014/jka

Keski-Suomi

Palvelut

Marraskuu 2014

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/31.10.2014/jka

Suhdannebarometri

Lounais-Suomi

Marraskuu 2014

Teollisuus ja rakentaminen

- Suhdanne tilanne yleisesti normaalia heikommassa lukemissa

Lounais-Suomen teollisuuden ja rakentamisen jo ennestään alamaissa ollut suhdanne tilanne hiipui syksyn 2014 alussa hieman.

Lähikuukausien suhdannenäkymät ovat tummentuneet viime kuukausina. Suhdanne odotuksia mittaava saldoluku oli lokakuussa -20, kun saldoluku oli heinäkuussa -16. Lokakuussa 34 % vastaajista arvioi suhdanteiden hiipuvan loppuvuodesta ja 14 % alasta odotti suhdanteiden paranemista.

Lounais-Suomen teollisuuden ja

- Tuotannon ennakoitaan vähenevän lähikuukausina - tilauskirjat normaalia pienemmät

rakentamisen suhdanne arviot ovat jonkin verran koko maan keskiarvoa tummemmat.

Tuotantomäärät pienenevät heinä-syyskuun aikana. Tuotannon ennakoitaan vähenevän edelleen myös loppuvuoden ajan.

Kysyntä on heikkoa, sillä lokakuussa tuotantokapasiteetti oli kokonaan hyödynnettyä vain 55 %:lla vastaajista. Tilauskirjat ovat laskeutuneet selvästi tavanomaista ohuemiksi, saldoluku -47. Valmiiden tuot-

- Loppuvuotta koskevat suhdannenäkymät yhä selvemmin miinukselle, saldoluku -20

teiden varastot ovat normaalia suuremmat, saldoluku 12.

Henkilökunnan määrä pieneni kesän lopussa ja syksyn alussa. Henkilökunnan määrä supistunee myös loppuvuoden ajan. Riittämätön kysyntä oli merkittävin kapeikkotekijä 48 %:n osuudella. Ammattityövoimasta oli pulaa viidellä prosentilla.

Kannattavuus on keskimäärin hieman vuoden takaista parempi. Investointien arvioidaan lisääntyneen lievästi vuoden takaiseen verrattuna.

Palvelut

- Myynti pieneni syksyn alussa ja henkilökunnan määrä väheni

Lounais-Suomen palveluyritysten suhdanne tilanne kohentui hieman lokakuussa, mutta suhdanteet ovat edelleen tavanomaista heikkomat. Tämänhetkistä tilannetta kuvaava saldoluku oli lokakuussa -17, kun saldoluku oli heinäkuussa -30.

Suhdanne odotukset ovat tummentuneet syksyn lähestyessä, sillä suhdannenäkymien saldoluku oli lokakuussa -27. Heinäkuisessa tiedustelussa saldoluku oli -8. Lokakuussa 28 % vastaajista ennakoivat heikkenemistä ja vain yksi prosentti odotti paranemista.

- Yleinen suhdanne tilanne on hieman normaalia heikompi

Lounais-Suomen yritysten suhdanne arviot ovat koko maan keskiarvoa synkempiä.

Myynnin todetaan vähentyneen lievästi kolmannen vuosineljänneksen aikana ja myynti pienentynee hieman myös loppuvuoden kuluessa.

Henkilökunnan määrä oli laskusuunnassa kesän lopussa ja syksyn alussa. Työvoima pienentynee lievästi edelleen loppuvuoden aikana.

Riittämätön kysyntä oli lokakuussa yleisin kapeikkotekijä 38 prosentin osuudella. Samaan aikaan kuitenkin 33 % vastaajista totesi ammattitaitoi-

- Lähikuukausia koskevat suhdannenäkymät ovat tummentuneet, saldoluku -27

sesta työvoimasta olevan pulaa. Rahoitusvaikeuksia oli neljällä prosentilla yrityksistä.

Kannattavuus oli alkusyksyn aikana jonkin verran vuoden takaista parempi, sillä tuotantokustannusten nousupaine on hellittänyt.

Lounais-Suomi

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 88

Henkilökunta 18496, Liikevaihto 7000 milj. euroa

Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna
 Tuotannon määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana

Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna

Tilaukanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna
 Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna

Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana

Tuotannon kasvun esteet

Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)
 puute kapasiteetista
 riittämätön kysyntä
 muu tuotantokapeikko

Suhdanneltilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä

Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	19	47	34	-15
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	26	26	48	-22
Tuotannon määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	16	43	41	-25
Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna	45	52	3	42
Tilaukanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna	4	45	51	-47
Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna	18	76	6	12
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	7	53	40	-33
Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	0	54	46	-46
Tuotannon kasvun esteet	56			56
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	5			5
puute kapasiteetista	2			2
riittämätön kysyntä	48			48
muu tuotantokapeikko	0			0
Suhdanneltilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	4	45	51	-47
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	14	52	34	-20

Palvelut

Yrityksiä 66

Henkilökunta 5997

Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna
 Myynnin määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana

Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana

Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana

Tuotannon kasvun esteet

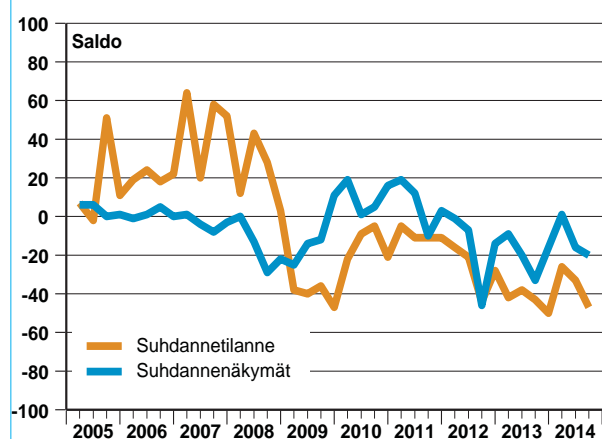
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)
 puute kapasiteetista
 riittämätön kysyntä
 muu tuotantokapeikko

Suhdanneltilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä

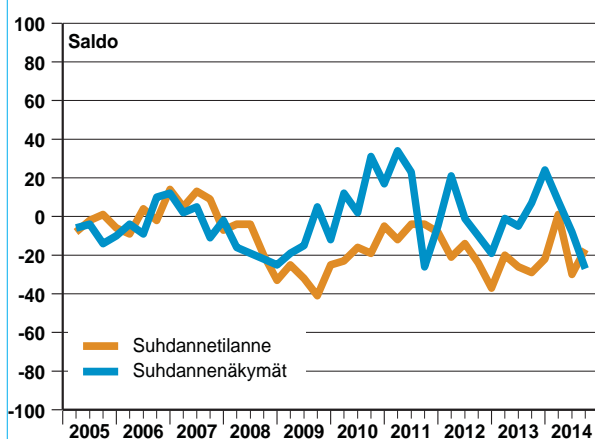
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	10	68	22	-12
Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	50	21	29	21
Myynnin määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	6	72	22	-16
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	1	71	28	-27
Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	4	75	21	-17
Tuotannon kasvun esteet	78			78
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	33			33
puute kapasiteetista	0			0
riittämätön kysyntä	38			38
muu tuotantokapeikko	9			9
Suhdanneltilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	8	67	25	-17
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	1	71	28	-27

Teollisuus ml. rakentaminen

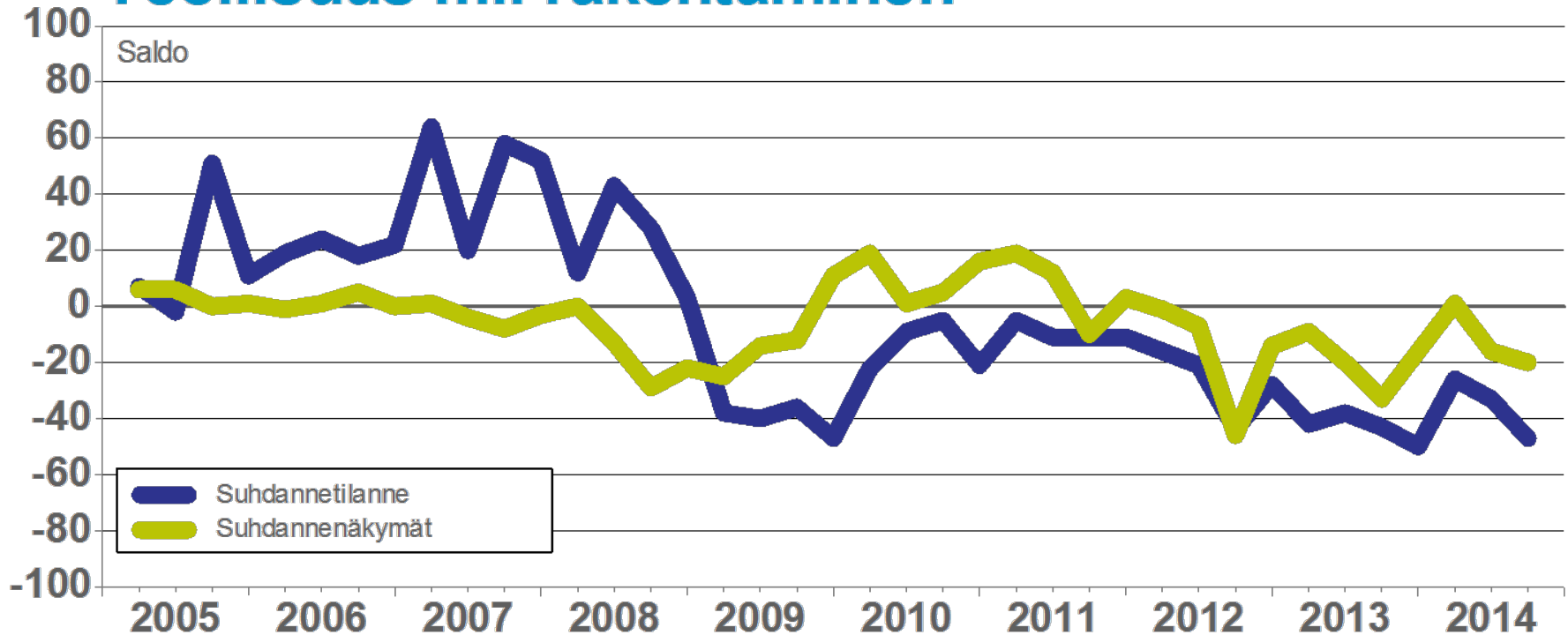

Palvelut

Lounais-Suomi

Teollisuus ml. rakentaminen

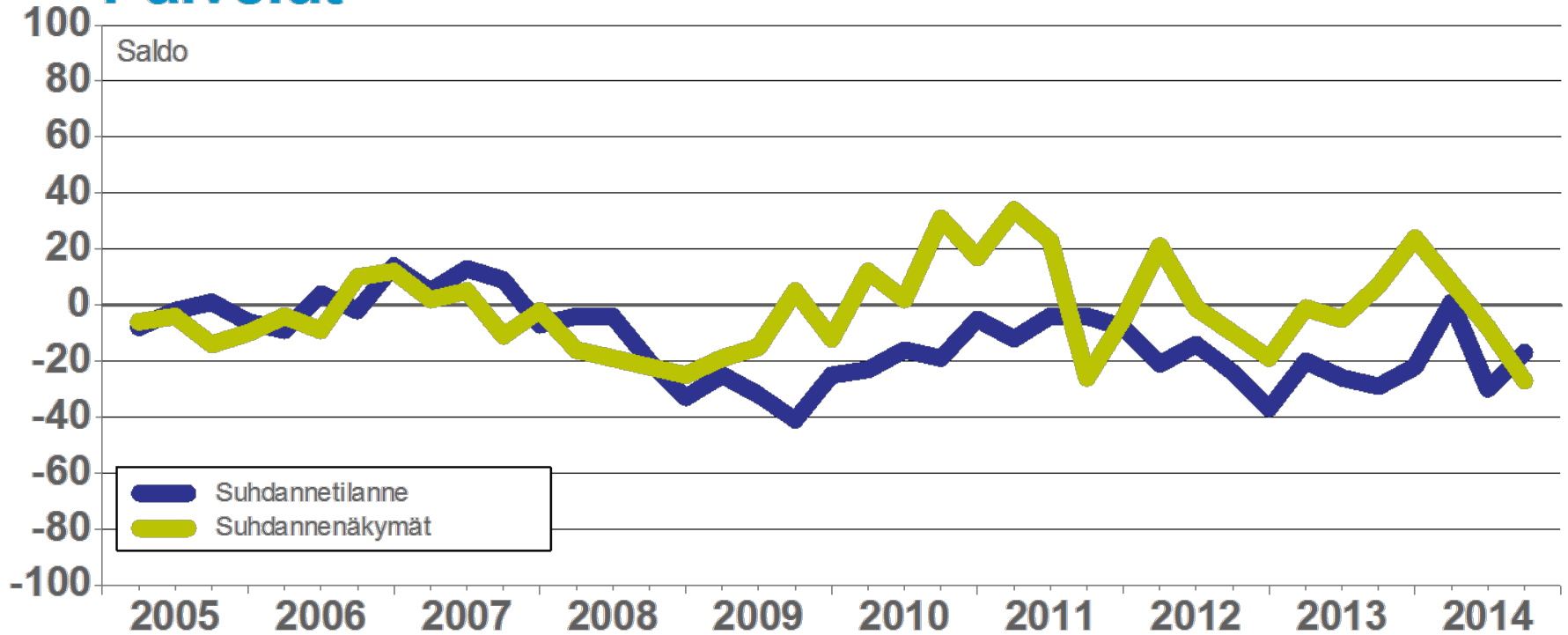
Marraskuu 2014

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/31.10.2014/jka

Lounais-Suomi

Palvelut

Marraskuu 2014

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/31.10.2014/jka

Suhdannebarometri

Pirkanmaa

Marraskuu 2014

Teollisuus ja rakentaminen

● Tuotantokapasiteetin käyttöasteet ovat laskussa

Pirkanmaan teollisuuden ja rakentamisen suhdannearviot synkentyivät hieman alkusyksyn 2014 aikana. Suhdannelilannetta tällä hetkellä kuvaava saldoluku oli lokakuussa -17, kun saldoluku oli heinäkuussa -6.

Lähikuukausien suhdannenäkymien saldoluku oli lokakuussa -21, kun saldoluku oli heinäkuuisessa tiedustelussa -14. Lokakuussa 31 % vastaajista odotti suhdanteiden pikaisista heikkenemistä ja 10 prosenttia ennakoivat paranemista. Pirkanmaalaisten

● Tuotanto on pysynyt syksyllä lähes ennallaan - kannattavuus hienoisessa laskussa

yriytysten suhdanneodotukset ovat vähän koko maan keskiarvoa varovaisemmat.

Tuotantomäärät pysyivät lähes ennallaan heinä-syyskuun aikana. Tuotannon odotetaan vähenevän hieman lähikuukausina, mutta lasku on pääosin kausivaihtelusta johtuvaa. Tuotantokapasiteettia on melko yleisesti vajaakäytössä, sillä kapasiteetti on täyskäytössä 63 %:lla yrityksistä.

Tilaukirjat ovat normaalia ohuempia, saldoluku -27. Valmiiden

● Suhdanteiden ennakkoidaan hiipuvan lähikuukausina, saldoluku -21

tuotteiden varastot ovat vähän tavanomaista suuremmat, saldoluku 17.

Henkilökuntaa vähennettiin lievästi kesän lopussa ja syksyn alussa. Työvoiman määrä vähentyy hieman myös loppuvuoden aikana.

Heikko kysyntä oli lokakuussa yleisin tuotantokapeikko 39 prosentin osuudella. Rahoitusvaikeuksia oli yhdeksällä prosentilla.

Kannattavuus vaihtelee yrityksittäin, mutta keskimäärin se on vähän vuoden takaista heikompi.

Palvelut

● Suhdanteet hiipuvat laajalti alkusyksyn aikana

Pirkanmaan palvelualojen yritysten suhdanteet hiipuvat yleisesti vuoden 2014 kolmannella neljänneksellä. Lokakuuisessa tiedustelussa tämänhetkistä tilannetta kuvaava saldoluku oli -48, kun vastaava saldoluku oli heinäkuussa -36.

Suhdannenäkymät ovat harmaat, sillä lähikuukausien kehitystä kuvaava saldoluku oli lokakuussa -55 (heinäkuussa -19). Vastaajista 60 % odottaa heikkenemistä ja vain viisi prosenttia ennakoivat paranemista.

Pirkanmaan yksityisten palvelujen

● Vaimea kysyntä on yleinen tuotannonrajoite - myynti vähenee

suhdannearviot ovat koko maan keskiarvoa synkemmät.

Myyntimäärät pienenevät syksyn alussa jonkin verran ja myynnin odotetaan vähenevän myös kuluvan vuoden lopussa.

Henkilökuntaa supistettiin lievästi kolmannella vuosineljänneksellä. Työvoiman määrä pienentyy hieman myös lähikuukausien aikana.

Tuotantokapeikkoja oli lokakuussa 73 %:lla Pirkanmaan vastaajista. Yleisin kapeikko oli heikko kysyntä 62 %:n osuudella. Ammattityövoimasta oli pulaa 12 %:lla alasta ja rahoitusvaikeuksia oli seitsemällä prosentilla.

● Loppuvuotta koskevat suhdanneodotukset ovat heikkoja, saldoluku -55

Kannattavuus on vuoden takaista heikompi tuotantokustannusten nousun myötä. Kannattavuus pysyy alamaissa myös lähikuukausina.

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 60

Henkilökunta 18019, Liikevaihto 7216 milj. euroa

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	16	62	22	-6
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	31	40	29	2
Tuotannon määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	17	50	33	-16
Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna	37	63	0	37
Tilaukanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna	3	67	30	-27
Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna	26	65	9	17
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	10	74	16	-6
Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	4	75	21	-17
Tuotannon kasvun esteet	41			41
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	4			4
puute kapasiteetista	0			0
riittämätön kysyntä	39			39
muu tuotantokapeikko	5			5
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	16	51	33	-17
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	10	59	31	-21

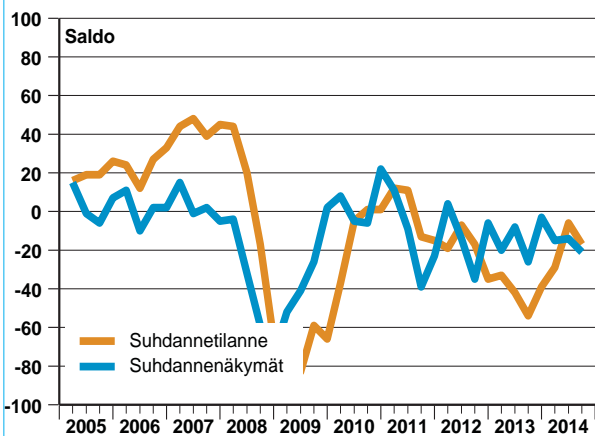
Palvelut

Yrityksiä 46

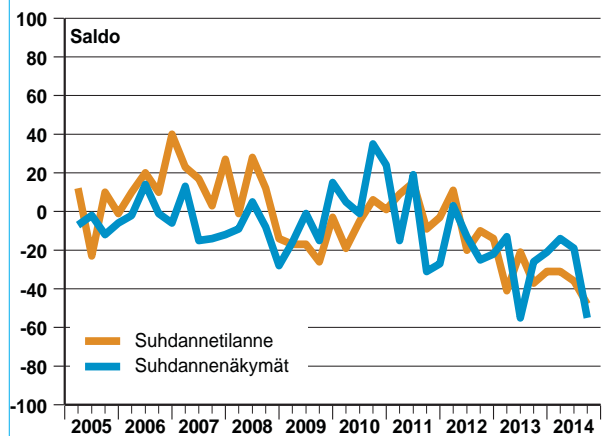
Henkilökunta 5472

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	18	41	41	-23
Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	28	22	50	-22
Myynnin määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	19	33	48	-29
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	20	54	26	-6
Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	14	45	41	-27
Tuotannon kasvun esteet	73			73
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	12			12
puute kapasiteetista	0			0
riittämätön kysyntä	62			62
muu tuotantokapeikko	0			0
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	2	48	50	-48
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	5	35	60	-55

Teollisuus ml. rakentaminen

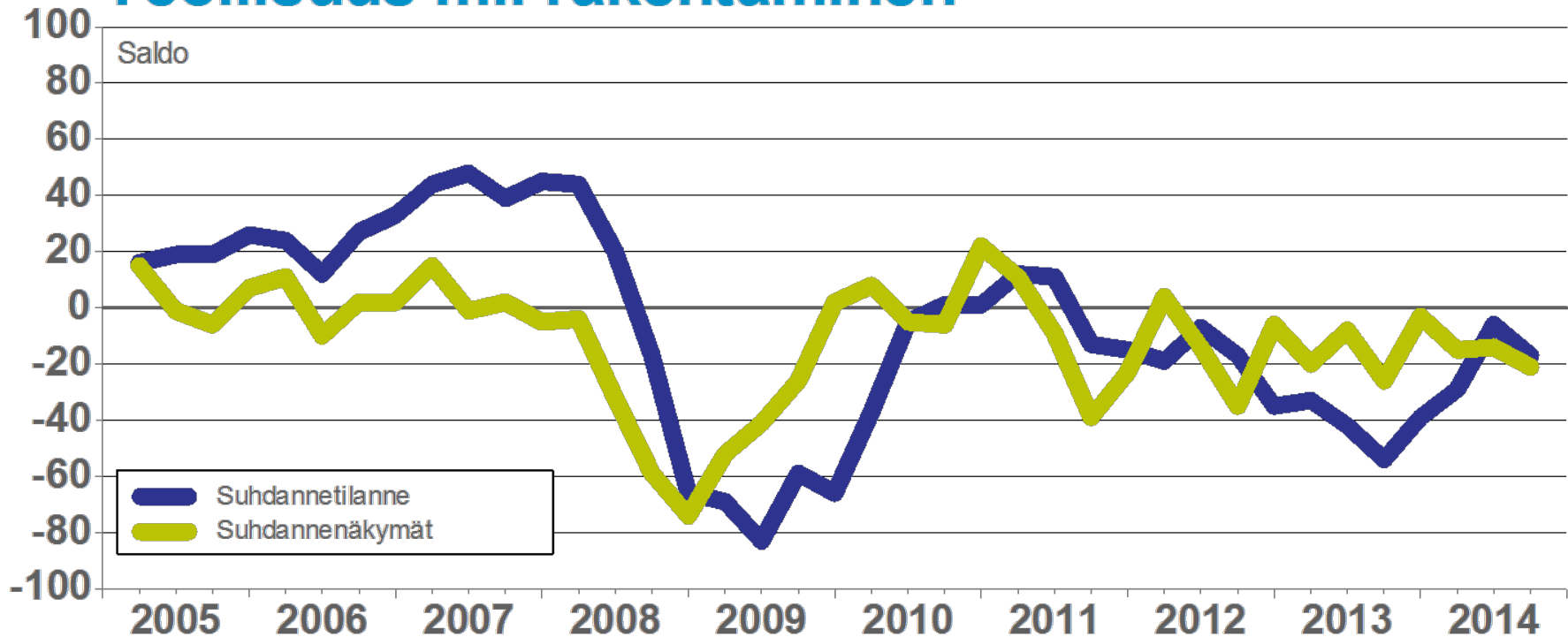

Palvelut

Pirkanmaa

Teollisuus ml. rakentaminen

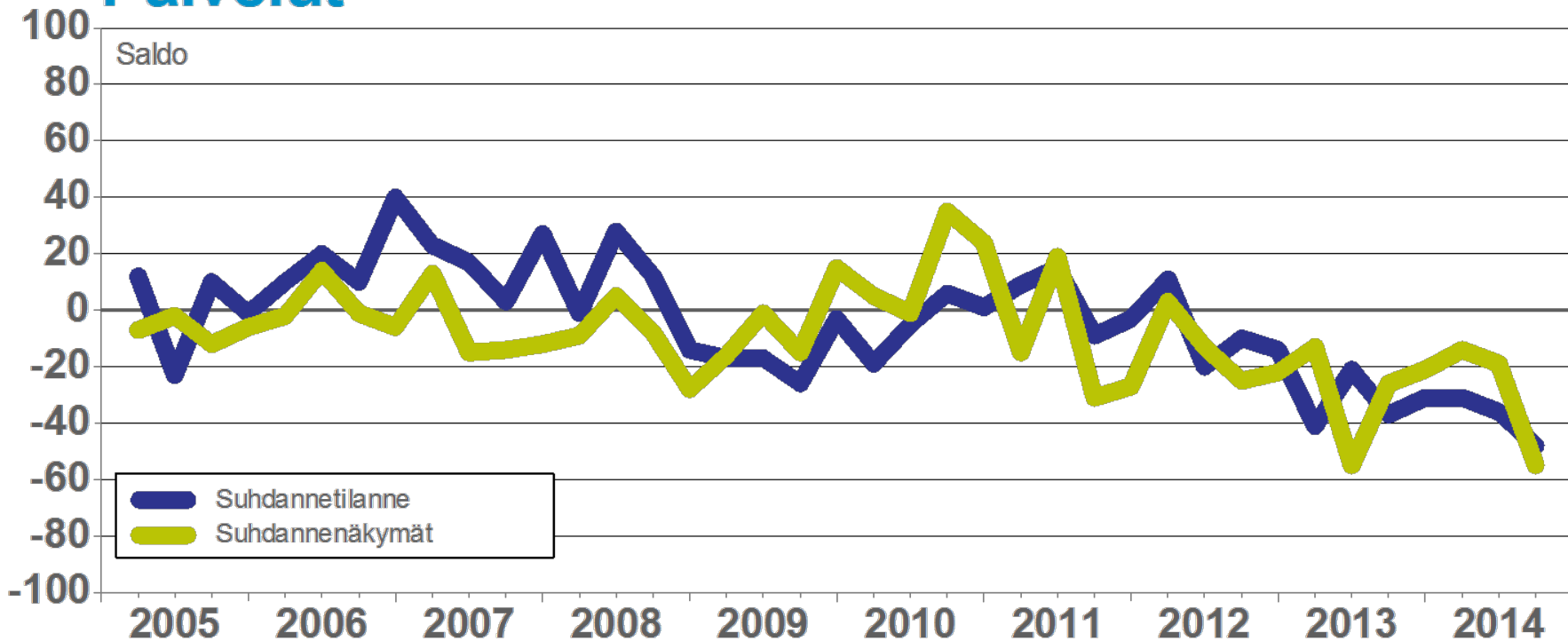
Marraskuu 2014

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/31.10.2014/jka

Pirkanmaa

Palvelut

Marraskuu 2014

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/31.10.2014/jka

Elinkeinoelämän keskusliitto

Suhdannebarometri

Pohjanmaa

Marraskuu 2014

Teollisuus ja rakentaminen

- Suhdanne tilanne on tavannaista tummempi

Pohjanmaan teollisuuden ja rakentamisen suhdannekuva synkeni syksyn 2014 aikana. Suhdanne tilanne oli lokakuussa selvästi normaalia tummempi, saldoluku -37.

Loppuvuotta koskevat suhdanneodotukset alenivat lokakuussa, jolloin saldoluku oli -19. Heinäkuisessa tiedustelussa saldoluku oli -12. Lokakuussa 39 % vastaajista ennakoivat heikkenemistä ja 20 % odotti paranemista. Pohjanmaan teollisuuden ja rakentamisen suhdanneodotukset ovat

- Tilaukirjat ohentuivat syksyn aikana - tuotanto supistunee loppuvuoden ajan

lievästi koko maan keskiarvoa varovaisemmat.

Tuotanto väheni hieman alkusyksyn aikana. Tuotantomäärien arvioidaan pienenevän vähän myös lähikuukausina. Tuotantokapasiteetti on heikon kysynnän myötä vajaakäytössä 42 %:lla vastaajista.

Tilauksien tilanne heikkeni kolmannen vuosineljänneksen aikana. Lokakuussa tilauksien saldoluku oli -27. Valmiiden tuotteiden varastot ovat tavannaista suuremmat, saldoluku 19.

- Suhdannenäkymät ovat loivassa laskussa, saldoluku -19

Työvoiman määrä supistui kesän lopulla ja syksyn alussa hieman. Henkilökunnan määrä pienentynee myös loppuvuoden ajan.

Tuotantokapeikkoja oli lokakuussa 71 %:lla vastaajista. Yleisin kapeikko oli riittämätön kysyntä 55 prosentin osuudella. Rahoitusvaikeuksia oli 12 %:lla alasta.

Kannattavuus on heikon hintakehityksen myötä vuoden takaista huonompi. Kannattavuus pysyy alamaissa loppuvuoden ajan.

Palvelut

- Myynti pysyi lähes ennallaan syksyn aikana - kysyntätilanne yhä heikko

Pohjanmaan palvelualojen yritysten suhdanne tilanne kohentui alkusyksyn 2014 aikana, mutta tilanne oli lokakuussa edelleen normaalia heikompi (saldoluku -23).

Suhdannenäkymät ovat tummentuneet kesän jälkeen. Lähikuukausien suhdanneodotusten saldoluku oli lokakuussa -24, kun saldoluku oli heinäkuuisessa tiedustelussa -6.

Lokakuussa 36 % alasta arvioi suhdanteiden olevan heikkenemässä ja 12 % ennakoivat paranemista. Poh-

- Yleiset suhdanneodotukset ovat hiipuneet kesän jälkeen jonkin verran, saldoluku -24

janmaan palvelualojen yritysten suhdannenäkymät ovat vähän koko maan keskiarvoa varovaisemmat.

Myyntimäärät pysyivät likimain ennallaan kolmannen vuosineljänneksen aikana. Myynti odotukset ovat laskussa, mutta myynnin väheneminen jäänee lähikuukausina kuitenkin lieväksi.

Henkilökuntaa vähennettiin syksyn alussa jonkin verran. Loppuvuoden aikana työvoima supistunee pääosin kausivaihtelun vuoksi hienois-

- Myynnin odotetaan laskevan loivasti lähikuukausina ja kannattavuuden arvioidaan alenevan

ti. Tuotantokapeikkoja oli lokakuussa 66 %:lla Pohjanmaan vastaajista. Kysynnän arvioi riittämättömäksi 49 % alasta. Ammattityövoimasta oli pulaa 15 %:lla vastaajista. Rahoitusvaikeuksia oli viidellä prosentilla.

Kannattavuus on kustannusten nousun vuoksi hivenen vuoden takaista heikompi. Kannattavuus pysyy laskusuunnassa myös loppuvuoden ajan.

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 41

Henkilökunta 10061, Liikevaihto 4352 milj. euroa

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	18	49	33	-15
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	18	56	26	-8
Tuotannon määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	27	32	41	-14
Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna	42	54	4	38
Tilauskanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna	6	61	33	-27
Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna	37	45	18	19
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	14	62	24	-10
Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	7	59	34	-27
Tuotannon kasvun esteet	71			71
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	3			3
puute kapasiteetista	1			1
riittämätön kysyntä	55			55
muu tuotantokapeikko	9			9
Suhdanneltilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	8	47	45	-37
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	20	41	39	-19

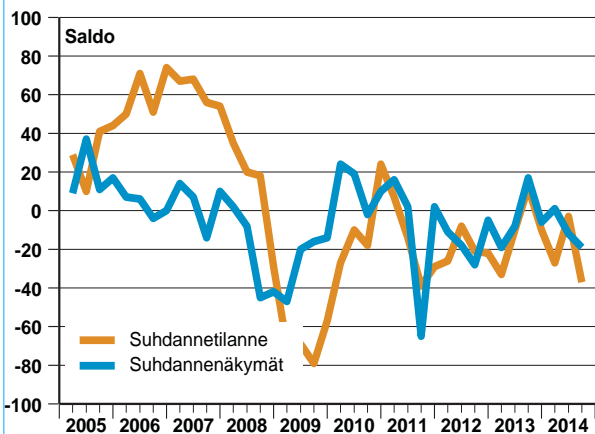
Palvelut

Yrityksiä 31

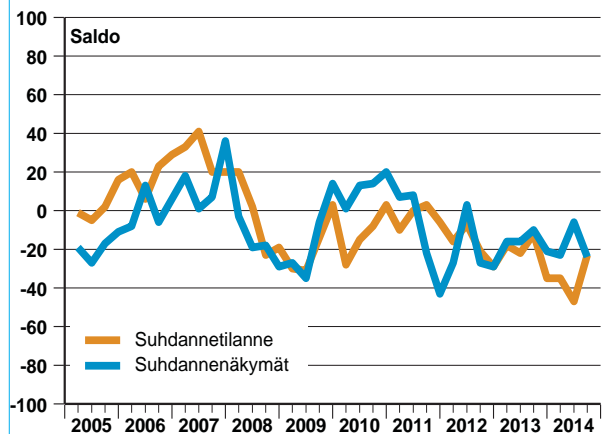
Henkilökunta 3258

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	26	43	31	-5
Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	31	37	32	-1
Myynnin määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	9	62	29	-20
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	4	60	36	-32
Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	16	61	23	-7
Tuotannon kasvun esteet	66			66
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	15			15
puute kapasiteetista	0			0
riittämätön kysyntä	49			49
muu tuotantokapeikko	6			6
Suhdanneltilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	10	57	33	-23
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	12	52	36	-24

Teollisuus ml. rakentaminen

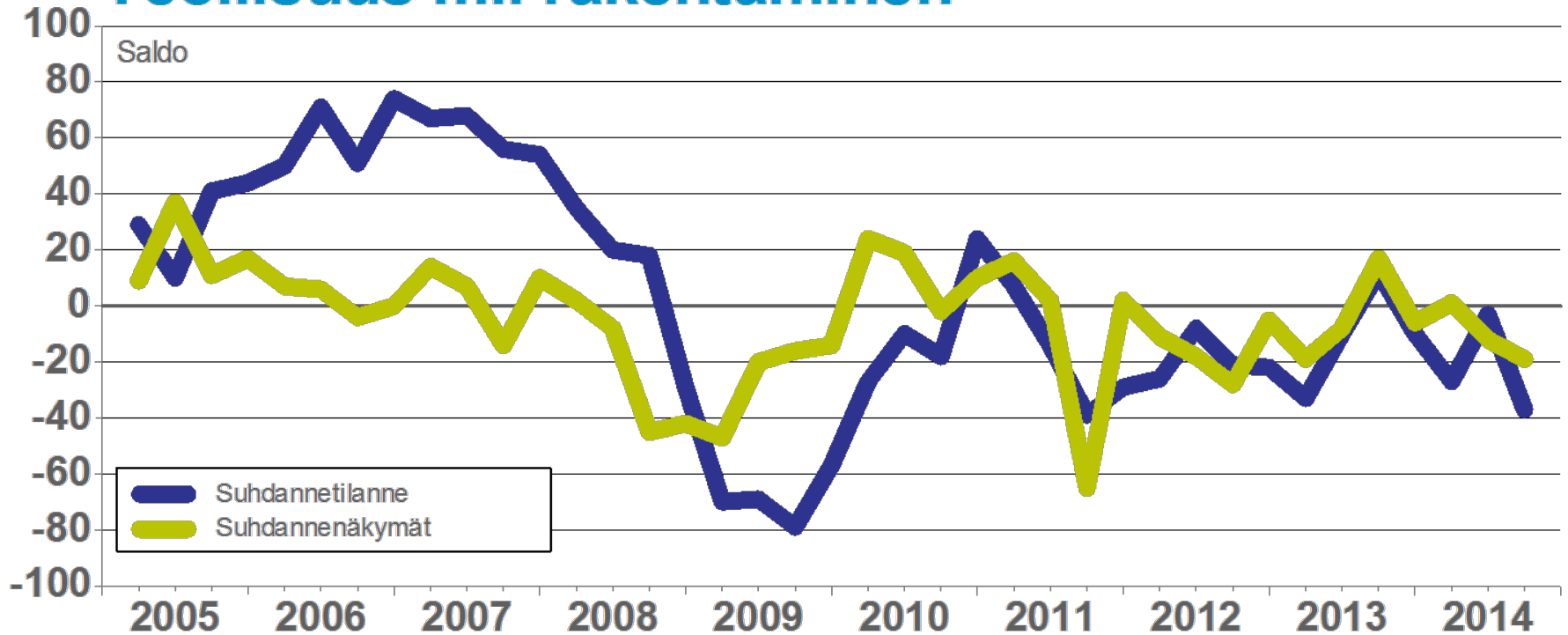

Palvelut

Pohjanmaa

Teollisuus ml. rakentaminen

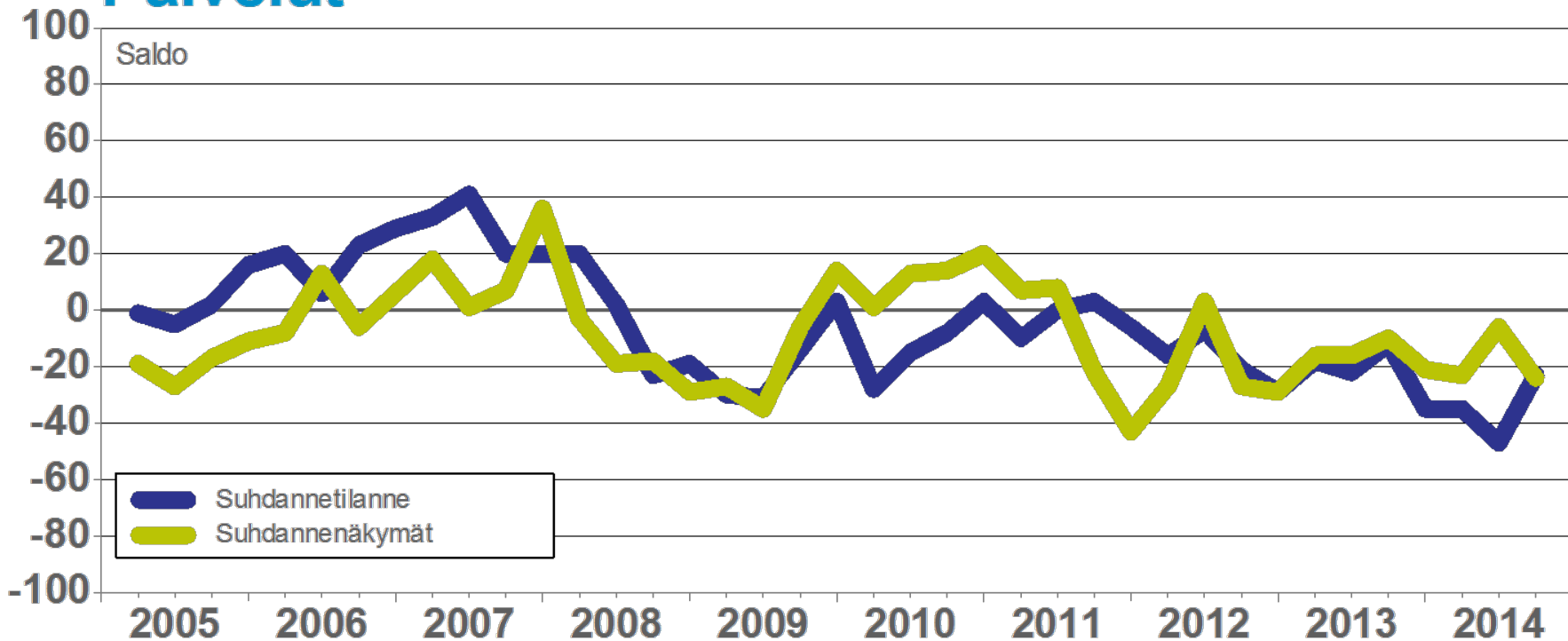

Marraskuu 2014

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/31.10.2014/jka

Pohjanmaa Palvelut

Marraskuu 2014

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/31.10.2014/jka

Suhdannebarometri

Pohjois-Suomi

Marraskuu 2014

Teollisuus ja rakentaminen

● Suhdanne tilanne kuvataan kohtalaiseksi - kysyntä kuitenkin edelleen vaimeaa

Pohjois-Suomen teollisuuden ja rakentamisen suhdanteet hiipivät syksyn myötä. Tämänhetkinen suhdanne tilanne kuvataan keskimäärin normaaliksi, mutta lähikuukausien odotukset ovat miinuksella.

Suhdannenäkymien saldoluku oli lokakuussa 2014 lukemassa -20, kun saldoluku oli heinäkuussa -15. Lokakuussa 32 % vastaajista ennakoivat heikkenemistä ja 12 % odotti paranemista. Pohjois-Suomen vastaajien suhdannenäkymät ovat lievästi koko

● Suhdanne odotukset ovat heikentyneet, saldoluku -20

maan keskiarvoa vaisummat.

Tuotantomäärät supistuivat alkusyksyn aikana, mutta lasku oli pääosin kausivaihtelun seurausta. Tuotannon ennakoitaan alenevan jonkin verran loppuvuoden aikana. Tuotantokapasiteetin käyttöasteet ovat laskeneet viime kuukausina, sillä lokakuussa kapasiteetti oli kokonaan käytössä vain 56 %:lla vastaajista.

Tilaukirjat ovat yleisesti normaalia pienemmät, saldoluku -37. Valmiiden tuotteiden varastot ovat nor-

● Sekä tuotannon että henkilökunnan määrän odotetaan pienenevän loppuvuoden aikana

maalia suuremmat, saldoluku 9.

Henkilökunnan määrä kasvoi lievästi loppukesän ja alkusyksyn aikana. Työvoimaa vähennettäneen lähikuukausina hivenen.

Tuotantokapeikkoja oli lokakuussa 45 %:lla Pohjois-Suomen yrityksistä. Kysyntä oli heikkoa 41 %:lla vastaajista. Rahoitusvaikeuksia oli kahdeksalla prosentilla alasta. Kannattavuus oli vuoden takaisesta parempi kustannusten laskun myötä. Investoinnit lisääntyivät vuoden takaisesta.

Palvelut

● Suhdanne tilanne on laajalti tavanomaista heikompi

Pohjois-Suomen palvelualojen yritysten suhdanne tilanne oli lokakuussa 2014 selvästi tavanomaista heikompi. Lähikuukausien suhdanne odotukset laskivat syksyn aikana jonkin verran kesän lukemia alemmaksi.

Suhdannenäkymien saldoluku oli lokakuussa -25, kun saldoluku oli heinäkuussa -15. Lokakuussa 27 % vastaajista ennakoivat suhdanteiden hiipuvan lähikuukausina ja kaksi prosenttia odotti paranemista.

Pohjois-Suomen palveluiden suh-

● Myyntimäärät pysyvät keskimäärin ennallaan - kysyntä on heikkoa suurella osalla alasta

danne odotukset ovat vähän koko maan keskiarvon alapuolella.

Myyntimäärät pysyivät keskimäärin lähes ennallaan kesän lopussa ja syksyn alussa. Myyntiin ei odoteta suuria muutoksia lähikuukausien aikana. Myyntikehitys vaihtelee suuresti yrityksittäin.

Henkilökuntaa vähennettiin alkusyksyn aikana jonkin verran. Työvoima pienentynee myös loppuvuoden kuluessa. Tuotantokapeikkoja oli lokakuussa 49 %:lla Pohjois-Suomen

● Suhdanteiden ennakoitaan hiipuvan melko yleisesti, saldoluku -25

palvelujen vastaajista. Heikko kysyntä oli yleisin kapeikko 45 prosentin osuudella. Rahoitusvaikeuksia oli kolmella prosentilla alasta.

Kannattavuus on säilynyt keskimäärin vuoden takaisella tasolla.

Pohjois-Suomi

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 47

Henkilökunta 9833, Liikevaihto 6497 milj. euroa

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	13	54	33	-20
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	27	44	29	-2
Tuotannon määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	8	52	40	-32
Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna	44	51	5	39
Tilauskanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna	1	61	38	-37
Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna	21	67	12	9
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	16	73	11	5
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	5	77	18	-13
Tuotannon kasvun esteet	45			45
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	1			1
puute kapasiteetista	2			2
riittämätön kysyntä	41			41
muu tuotantokapeikko	1			1
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	42	17	41	1
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	12	56	32	-20

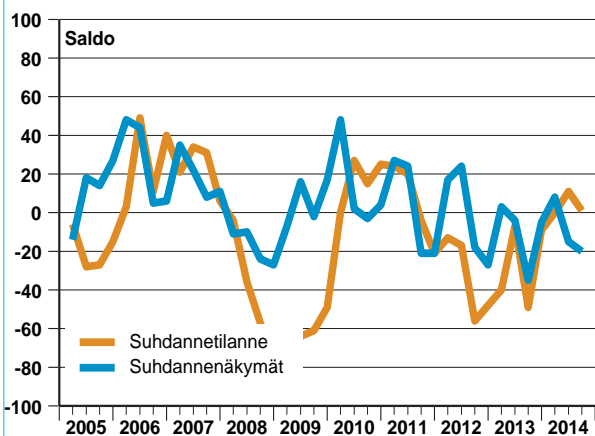
Palvelut

Yrityksiä 78

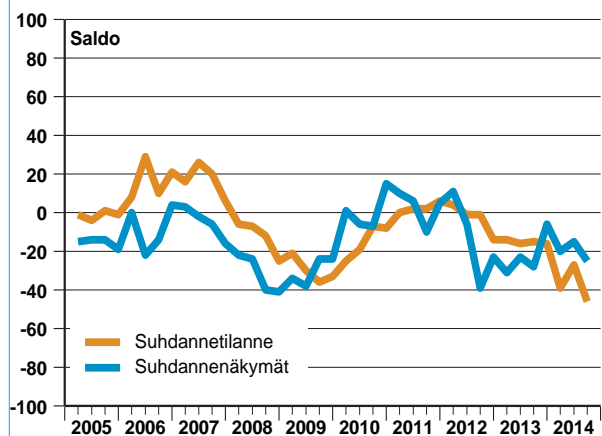
Henkilökunta 8135

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	32	31	37	-5
Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	36	29	35	1
Myynnin määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	20	64	16	4
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	8	58	34	-26
Henkilökunnan määrän odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	21	45	34	-13
Tuotannon kasvun esteet	49			49
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	4			4
puute kapasiteetista	1			1
riittämätön kysyntä	45			45
muu tuotantokapeikko	1			1
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	2	50	48	-46
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	2	71	27	-25

Teollisuus ml. rakentaminen

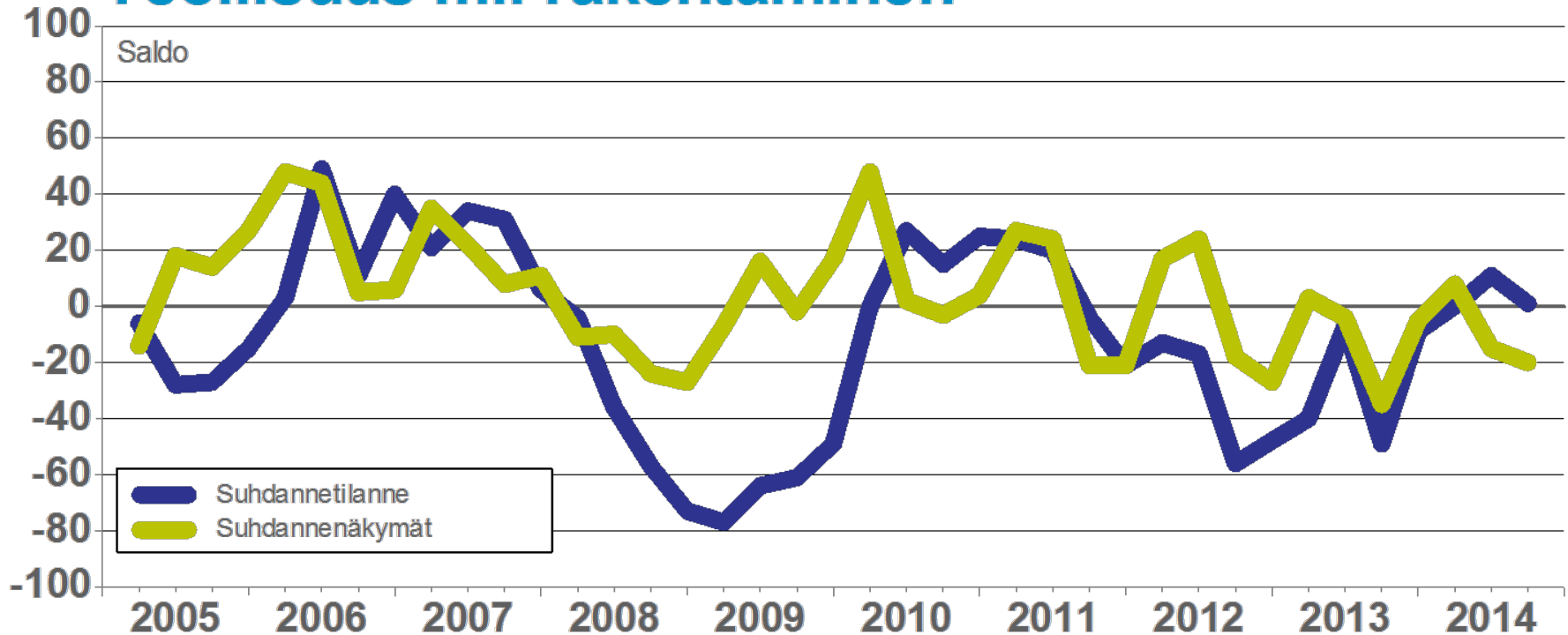

Palvelut

Pohjois-Suomi

Teollisuus ml. rakentaminen

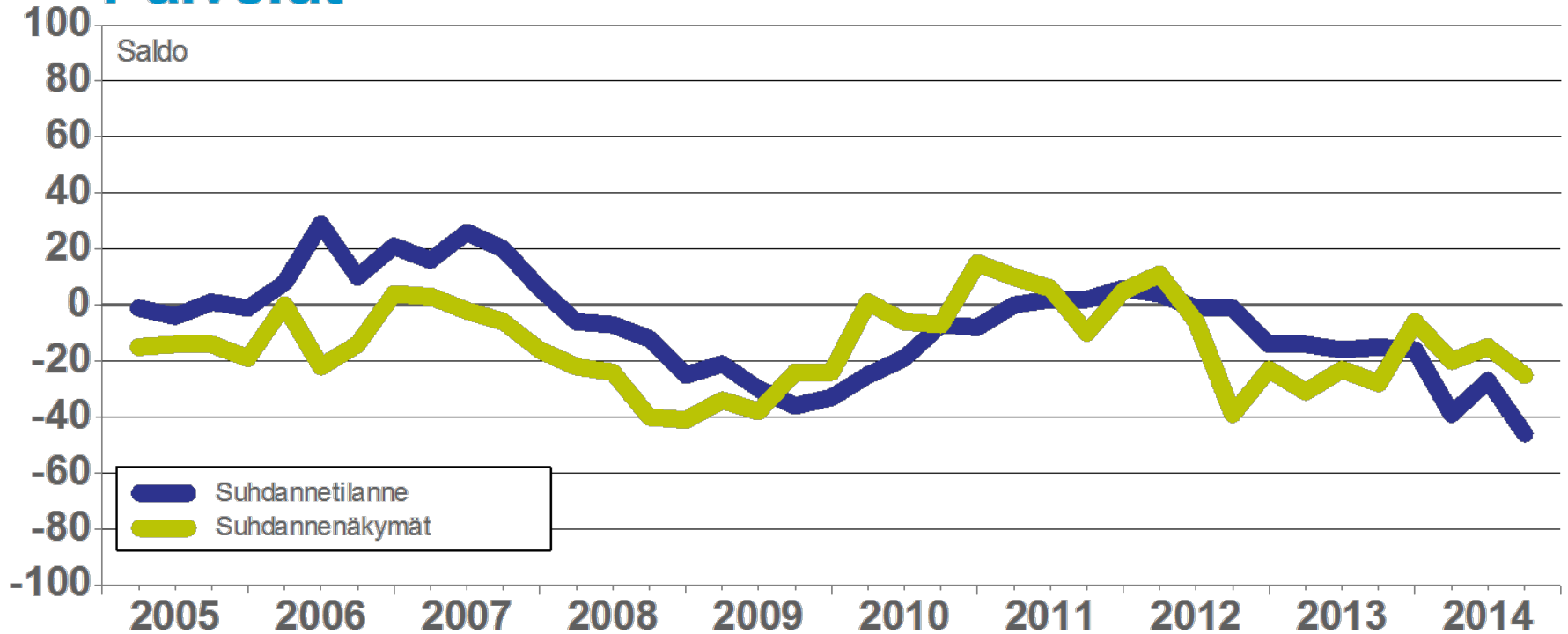
Marraskuu 2014

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/31.10.2014/jka

Pohjois-Suomi

Palvelut

Marraskuu 2014

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/31.10.2014/jka

Suhdannebarometri

Uusimaa

Marraskuu 2014

Teollisuus ja rakentaminen

● Suhdannenäkymät kääntyivät lokakuussa laskuun, saldoluku -11

Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen suhdannetilanne pysyi alkusyksyn 2014 aikana jonkin verran tavanomaista heikoimmalla tasolla.

Suhdanneodotukset kääntyivät lokakuussa loivaan laskuun. Suhdannenäkymien viimeisin saldoluku oli -11, kun saldoluku oli heinäkuuisessa tiedustelussa 10.

Lokakuussa 16 % vastaajista arvioi suhdanteiden hiipuvan lähikuukausien aikana ja viisi prosenttia odotti paranemista. Uudenmaan teol-

● Tämänhetkinen suhdannetilanne on hieman normaalia heikompi

lisuuden ja rakentamisen suhdannearviot ovat lievästi koko maan keskiarvoa myönteisemmät.

Tuotantomäärät kasvoivat aavistuksen verran alkusyksyn aikana. Tuotanto lisääntynee myös loppuvuoden ajan. Tuotantokapasiteettia on melko yleisesti vapaana, sillä kapasiteetti on kokonaan käytössä vain 65 %:lla vastaajista.

Tilauskirjat ovat vähän tavanomaista ohuempat, saldoluku lokakuussa -15. Valmistuotetarastot ovat

● Tuotannon ennakoitaan lisääntyvän loppuvuoden aikana

tavanomaista suuremmat, saldoluku 21. Henkilökunnan määrä supistui hieman kesän lopulla ja syksyn alussa. Työvoimaa ennakoitaan vähennettävän myös lähikuukausina.

Riittämätön kysyntä oli yleisin kapeikkotekijä 45 %:n osuudellaan. Rahoitusvaikeuksia oli 6 %:lla vastaajista ja ammattityövoimasta oli puute 4 %:lla.

Kannattavuus vaihtelee suuresti yrityksittäin. Keskimäärin kannattavuus on vuoden takaista parempi.

Palvelut

● Suhdannekuva pysyi harmaana syksyn lopulla

Uudenmaan yksityisten palvelujen suhdannearviot pysyivät alakuloisina alkusyksyn aikana. Lokakuuisessa tiedustelussa suhdannetilanne-kysymyksen saldoluku oli -35. Edellisessä, heinäkuussa tehdyssä tiedustelussa vastaava saldoluku oli -41.

Lähikuukausia koskevat suhdanneodotukset ovat säilyneet varovaisina, sillä tilanteen odotetaan yhä heikenevän loppuvuoden aikana. Suhdannenäkymien saldoluku oli lokakuussa -17, kun saldoluku oli heinä-

● Myynnin ennakoitaan jatkavan loivaa laskuaan lähikuukausina

kuussa -13. Lokakuussa 27 % vastaajista ennakoi heikkenemistä ja 10 % odotti suhdanteiden paranevan. Uudenmaan palvelualojen suhdannekuva on lähellä koko maan keskiarvoa.

Myyntimäärät vähenivät aavistuksen verran kolmannella vuosineljänneksellä. Myynnin ennakoitaan supistuvan hivenerän loppuvuoden aikana. Ensi vuoden alussa myynti pysyy likimain ennallaan.

Henkilökunnan määrä oli laskusuunnassa kesän lopulla ja syksyn

● Suhdannenäkymät ovat lievästi miinuksella, saldoluku -17

alussa. Työvoimaa vähennettäneen myös lähikuukausina hivenerän.

Tuotantokapeikkoja ilmoitti lokakuussa 59 % Uudenmaan palveluvas- taajista. Kysynnän heikkous oli yleisin kapeikko 43 %:n osuudella. Ammattityövoimasta oli pulaa yhdeksällä prosentilla ja rahoitusvaikeuksia oli neljällä prosentilla alasta.

Kannattavuus jäi syksyn alussa vähän vuoden takaista heikommaksi. Kannattavuus hiipunee lähikuukausinakin.

Teollisuus ml. rakentaminen

Yrityksiä 113

Henkilökunta 30478, Liikevaihto 15936 milj. euroa

Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna
 Tuotannon määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana

Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna

Tilaukanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna
 Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna

Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana

Tuotannon kasvun esteet

Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)
 puute kapasiteetista
 riittämätön kysyntä
 muu tuotantokapeikko

Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä
 Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	23	62	15	8
Tuotannon määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	35	43	22	13
Tuotannon määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	33	53	14	19
Tuotantokapasiteettia tällä hetkellä sopivaan verrattuna	35	62	3	32
Tilaukanta tällä hetkellä normaalitilanteeseen verrattuna	16	53	31	-15
Valmiiden tuotteiden varastot normaalitilanteeseen verrattuna	32	57	11	21
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	18	53	29	-11
Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	12	63	25	-13
Tuotannon kasvun esteet	55			55
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	4			4
puute kapasiteetista	1			1
riittämätön kysyntä	45			45
muu tuotantokapeikko	11			11
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	16	50	34	-18
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	5	79	16	-11

Palvelut

Yrityksiä 326

Henkilökunta 126842

Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna
 Myynnin määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana

Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana
 Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana

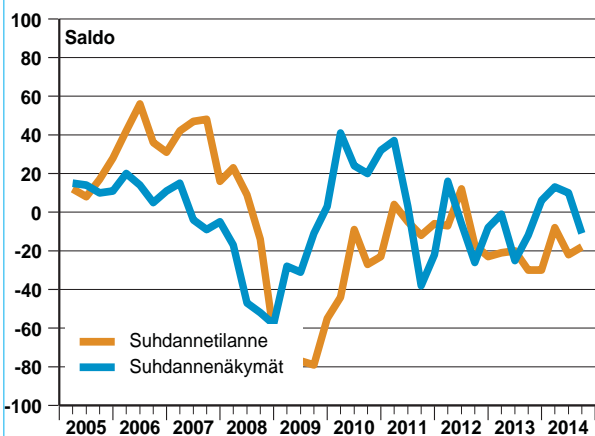
Tuotannon kasvun esteet

Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)
 puute kapasiteetista
 riittämätön kysyntä
 muu tuotantokapeikko

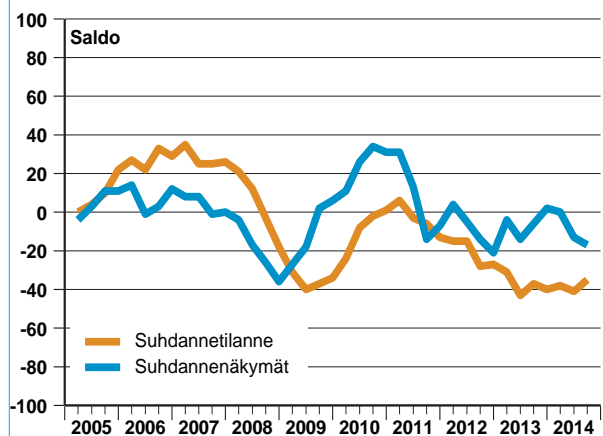
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä
 Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan

	Vastausten prosenttijakaumat			Saldoluku
	Suurempi/kyllä	Yhtä suuri	Pienempi	
Myynnin määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	22	51	27	-5
Myynnin määrä viimeisen kolmen kk aikana vuodentakaiseen verrattuna	26	37	37	-11
Myynnin määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kuukauden aikana	20	54	26	-6
Henkilökunnan määrä viimeisen kolmen kuukauden aikana	10	57	33	-23
Henkilökunnan määrään odotetaan olevan seuraavan kolmen kk:n aikana	9	74	17	-8
Tuotannon kasvun esteet	59			59
Kapeikkona ammattityövoiman puute (kaikista vastaajista)	9			9
puute kapasiteetista	2			2
riittämätön kysyntä	43			43
muu tuotantokapeikko	8			8
Suhdannelitilanteen arvioidaan olevan tällä hetkellä	6	53	41	-35
Suhdannenäkymien odotetaan lähitulevaisuudessa paranevan/huononevan	10	63	27	-17

Teollisuus ml. rakentaminen

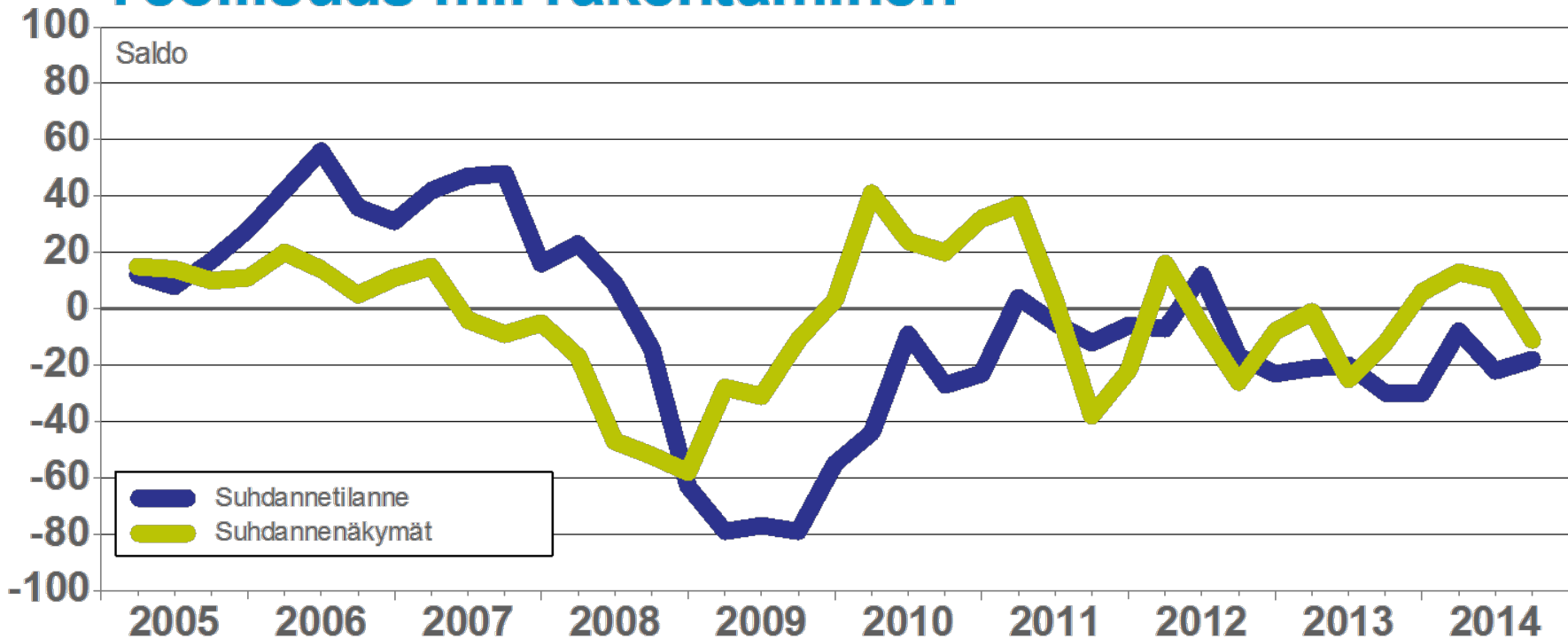

Palvelut

Uusimaa

Teollisuus ml. rakentaminen

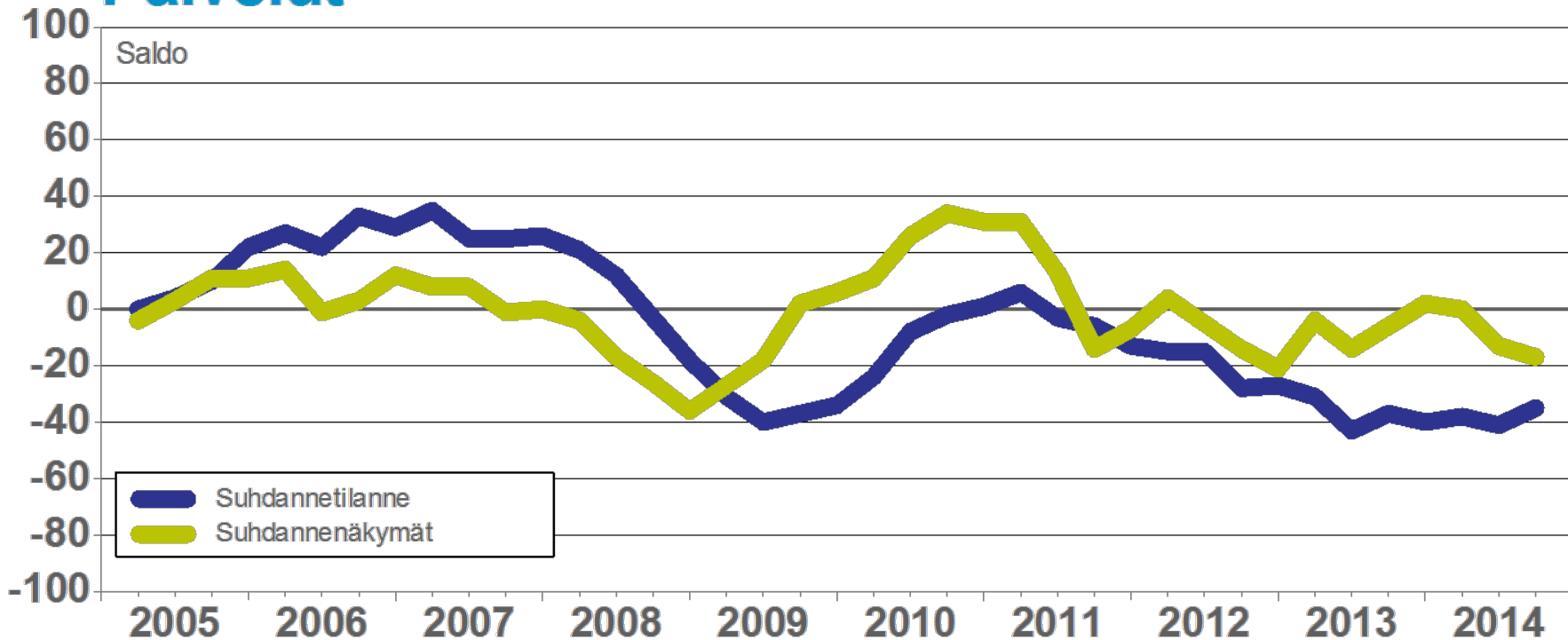

Marraskuu 2014

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/31.10.2014/jka

Uusimaa Palvelut

Marraskuu 2014

Lähde: EK:n Suhdannebarometri

/31.10.2014/jka